

RAAP BELGIË – RAPPORT 1315

ARCHEOLOGIE NOTA

Pastoor Henri Scherpereelstraat 4 te Veurne

[DEEL I: VERSLAG VAN RESULTATEN]

Bureauonderzoek – 2026C328

[COLOFON]

[TITEL] Archeologienota Bouwproject, Pastoor Henri Scherpereelstraat 4 te Veurne
Deel I: Verslag van resultaten
Bureauonderzoek - 2026C328

[VERSIE] 7 april 2026

[AUTEUR(S)] Derweduwen N.

[PROJECTLEIDER] Derweduwen N.

[PROJECTMEDEWERKERS]

[AARDKUNDIGE]

[RAAPPROJECT] VEPA01

[ERKEND ARCHEOLOOG] RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

[BEWAARPLAATS DOCUMENTATIE] RAAP België BV, Begoniastraat 13, 9810 Eke

[BEVOEGD GEZAG] Agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13
9810 Eke
Telefoon 09/311 56 20
E-mail: raap@raap.be
Website: www.raap.be

© RAAP België BV, 2026

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

SAMENVATTING

RAAP België voerde in april 2026 een archeologisch vooronderzoek uit in het plangebied, Pastoor Henri Scherpereelstraat 4 te Veurne. Het onderzoek kadert binnen een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, er wordt een uitbreiding van de bestaande stallen ingepland. Het archeologisch vooronderzoek heeft tot doel na te gaan of er kans is op de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Er zijn gegevens verzameld over de aardkundige, archeologische en historische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is er nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed. Deze onderzoekstappen hebben geleid tot een advies.

Het plangebied situeert zich te Veurne, Bootshoeke. De regio waarbinnen het plangebied zich situeert, wordt gedomineerd door poldergronden, de zogenaamde Middellandpolders. Het is een zeer dynamisch landschap met een zeer complexe geschiedenis. De bodems bestaan er uit een afwisseling van wadde-, poel- en kreekruggronden, die in sommige gevallen tot op een zeker niveau reeds uitgeveend zijn.

Binnen het plangebied zijn nog geen gekende archeologische gegevens. De archeologische indicatoren rondom het plangebied zijn voornamelijk afkomstig uit een prospectiethesis. In die thesis werden archeologische oppervlaktevondsten gedaan vanaf de volle middeleeuwen. Voorts zijn verscheidene sites met walgracht te herkennen op historisch kaartmateriaal.

Wat het paleo- en mesolithicum betreft, wordt door de landschappelijke ligging de verwachting als laag ingeschat. De verwachting aangaande relicten uit het neolithicum, de bronstijd en vroege ijzertijd wordt (zeer) laag ingeschat door de ongunstige landschappelijke factoren die het gebied overheersen. De ontginning van het landschap in de late ijzertijd en Romeinse periode bestaat hoofdzakelijk uit veeteelt en veenwinning, en mogelijk ook zoutwinning. In samenhang met deze activiteiten lijkt het plausibel dat er ook bewoning in de omgeving aanwezig was. De verwachting op vindplaatsen uit de vroege middeleeuwen is ondanks het onderzoekshiaat niet uit te sluiten. De archeologische verwachting op sporen uit de volle en late middeleeuwen is vrij hoog. Voornamelijk op hoger gelegen delen, met name ter hoogte van de opgevlude krekken, worden indicaties van bewoning verwacht, terwijl in de lager gelegen delen wellicht vooral exploitatiesporen en restanten van agrarische activiteit kunnen voorkomen. Hoewel het plangebied is gelegen in de Westhoek, is door de ligging ver achter de Belgische frontlijn er slechts een beperkt potentieel op WO I-restanten. Op basis van de uitgevoerde desktopstudie is de densiteit aan eventuele structuren en/of vondstlocaties relatief laag en zeer gelokaliseerd.

De geplande werken bestaan uit het deels slopen en het verbouwen van bestaande stallen alsook het optrekken van nieuwbouwstallen. Verder wordt er nieuwe steenslag- en betonverharding voorzien om deze te ontsluiten. Voor de verharding wordt de verstoringsdiepte gerekend op 30 tot 50 cm -mv. Voor de sloop en uitbreiding van de zeugenstal kan gesteld worden dat deze geen nieuwe verstoring teweeg brengt. Deze stal was immers voorzien van een mestkelder tot 200 cm -mv. In het westelijke deel van deze gesloopte stal zal de mestkelder dienst doen als hemelwateropvang in de toekomst. De verbouwing in het zuiden zal eveneens geen impact hebben op de bodem. Wel worden grenzend aan de stallen in het zuiden twee biobedden voorzien. Deze hebben een kelder van ca. 160 cm -mv. De ingrepen die een mogelijke impact hebben op eventueel aanwezige archeologische sporen en vondsten zijn de twee nieuwbouw stallen in het westen en de daarbij voorziene nieuwe beton- of steenslagverharding.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de delen die zich situeren ter hoogte van geplande sloop geen nieuwe verstoring zullen teweeg brengen. Enkel de twee nieuwbouw stallen in het westen van het plangebied, de biobedden in het zuiden, en de aangrenzende nieuwe verharding zullen met hun minimale verstoringsdiepte van 30 cm -mv tot 200 cm -mv mogelijks een impact hebben op potentieel aanwezige archeologische sporen en vondsten. Deze zone, met een oppervlakte van 5.706 m², wordt bijgevolg geadviseerd voor verder onderzoek.

Verder kon op basis van de bureaustudie voor deze onderzoekszone geen uitspraken gedaan worden omtrent bodemopbouw en bodemgaafheid. Daartoe wordt voor deze onderzoekszone verder onderzoek geadviseerd, in eerste instantie in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek, en eventueel een proefsleuvenonderzoek.

[DOOR VERGUNNINGVERLENER IN DE VERGUNNING OP TE NEMEN VOORWAARDEN]

*Er dient een **archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd volgens uitgesteld traject** omwille van economische en juridisch onwenselijkheid van de uitvoering ervan vóórdat de vergunning is verleend. Het uitgesteld vooronderzoek omvat een landschappelijk bodemonderzoek, gevolgd door een proefsleuvenonderzoek.*

De maatregelen moeten uitgevoerd worden vóór de start van de werken overeenkomstig het programma geformuleerd in die archeologienota.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting.....	2
Inhoudsopgave.....	4
1 Inleiding.....	6
1.1 Administratieve gegevens.....	6
1.2 Kader en aanleiding.....	8
1.2.1 Aanleiding.....	8
1.2.2 Geografische situering.....	8
1.2.3 Huidige situatie van het plangebied.....	8
1.2.4 Juridische context.....	9
1.2.5 Geplande werken.....	11
1.3 Opzet en onderzoeksopdracht.....	13
1.3.1 Opdracht.....	13
1.3.2 Afwegingskader.....	13
1.4 Leeswijzer.....	13
2 Verslag van resultaten: bureauonderzoek 2026C328.....	16
2.1 Inleiding en methodologie.....	16
2.1.1 Administratieve gegevens.....	16
2.1.2 Archeologische voorkennis.....	16
2.1.3 Onderzoeksopdracht.....	16
2.1.4 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het bureauonderzoek.....	17
2.2 Resultaten.....	18
2.2.1 Aardkundige gegevens.....	18
2.2.2 Archeologische gegevens.....	24
2.2.3 Historische gegevens.....	26
2.2.4 Verstoringshistoriek.....	33
2.3 Assessment.....	33
2.3.1 Archeologisch verwachtingsmodel.....	33
2.3.2 Impact van de geplande bodemingrepen en afweging aanvullend onderzoek.....	34
2.4 Synthese.....	35
2.4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen.....	35
3 Bibliografie.....	38

4	Lijsten van opgenomen figuren en tabellen	41
4.1	Figuren:.....	41
4.2	Tabellen:.....	41
5	Bijlagen	43

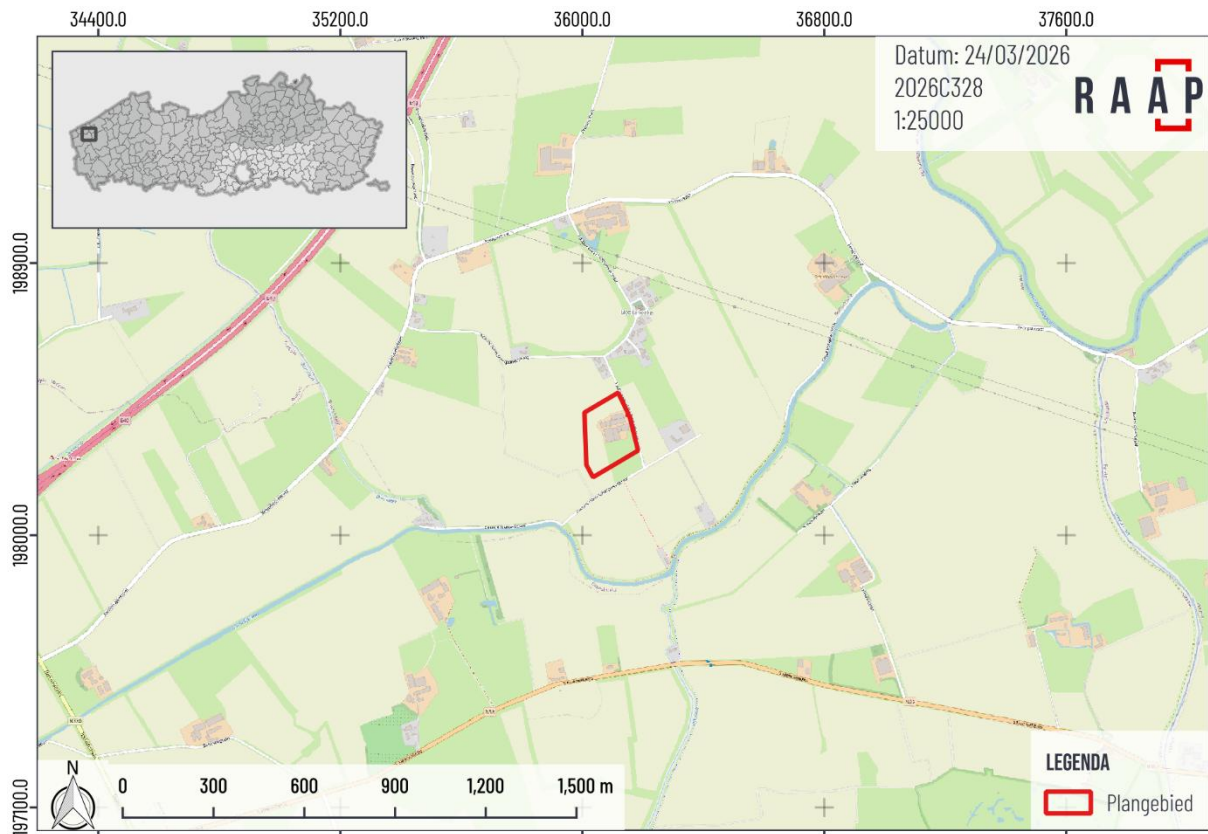
1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

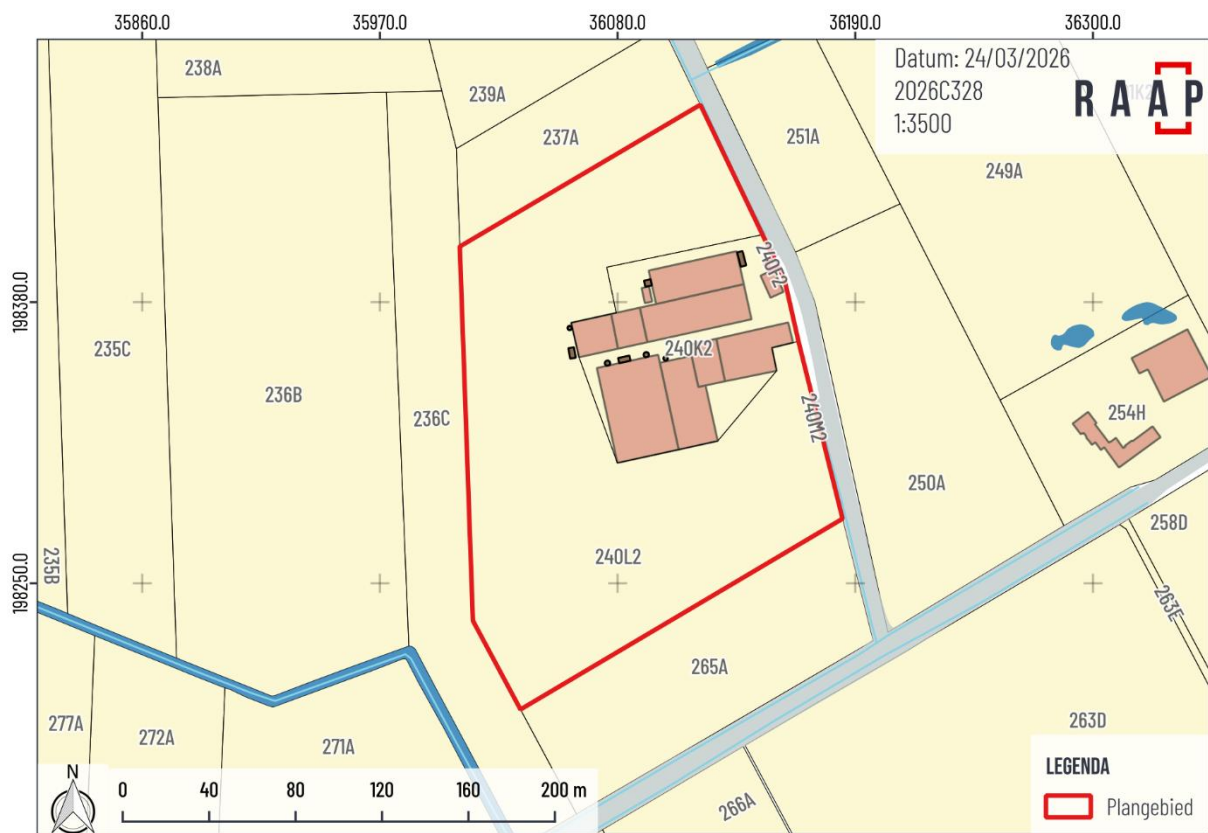
Projectcodes agentschap Onroerend Erfgoed ¹ : - Projectcode bureauonderzoek	2026C328		
Onderzoekskader	Opstellen van een archeologienota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen		
Erkend archeoloog	RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)		
Naam plangebied	Bouwproject		
Adres	Pastoor Henri Scherpereelstraat 4		
Deelgemeente/gemeente	Veurne		
Provincie	West-Vlaanderen		
Kadastrale gegevens	VEURNE / AFD 3 / BOOITSHOEKE / SECTIE A / 240k2 en 240d2		
Oppervlakte betrokken percelen	32.803 m ²		
Oppervlakte plangebied	32.803 m ²		
Oppervlakte geplande bodemingrepen	7.666 m ²		
Bounding box in Lambert-coördinaten:	zuidwest:	X: 35802.23	Y: 198212.50
	noordoost:	X: 36475.10	Y: 198673.24

Tabel 1. Administratieve gegevens

¹ Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Die projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, de registratie, de verpakking van vondstenmateriaal en de verpakking van stalen aangebracht.

Figuur 1. Topografische kaart met projectie van het plangebied (OpenStreetMap, 2025).

Figuur 2. GRB kaart met projectie van het plangebied en de betrokken percelen (AGIV, 2024a).

1.2 KADER EN AANLEIDING

In de onderstaande paragrafen worden de aanleiding en het kader van het archeologische vooronderzoek uiteengezet. Daarbij moet worden benadrukt dat de archeologienota uit twee documenten bestaat die niet afzonderlijk kunnen worden beschouwd:

- Het verslag van resultaten (dit document; deel I);
- Het programma van maatregelen (deel II)

1.2.1 Aanleiding

RAAP België heeft in april 2026 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd op het plangebied Bouwproject. De aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vormt de directe aanleiding voor het archeologische onderzoek. Die omgevingsvergunning draait om het uitbreiden van de stallen en verharding.

1.2.2 Geografische situering

Het plangebied situeert zich ten oosten van de dorpskern van Veurne en ten zuiden van Ramskapelle, ter hoogte van Booitshoeke. Het wordt begrensd door de Pastoor Henri Scherpereelstraat en akkers en heeft een totale oppervlakte van 32.803 m². Het staat op het gewestplan als landschappelijk waardevolle agrarische gebieden ingekleurd.

1.2.3 Huidige situatie van het plangebied

Het terrein is momenteel in gebruik als landbouwgrond.

Figuur 3. Recente luchtfoto met projectie van het plangebied (AGIV, 2024b).

1.2.4 Juridische context

Het archeologische vooronderzoek is uitgevoerd door RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154) en het bijbehorende rapport wordt voor aktenaam voorgelegd aan Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het plangebied is niet gelegen binnen een 'vastgestelde archeologische zone'.

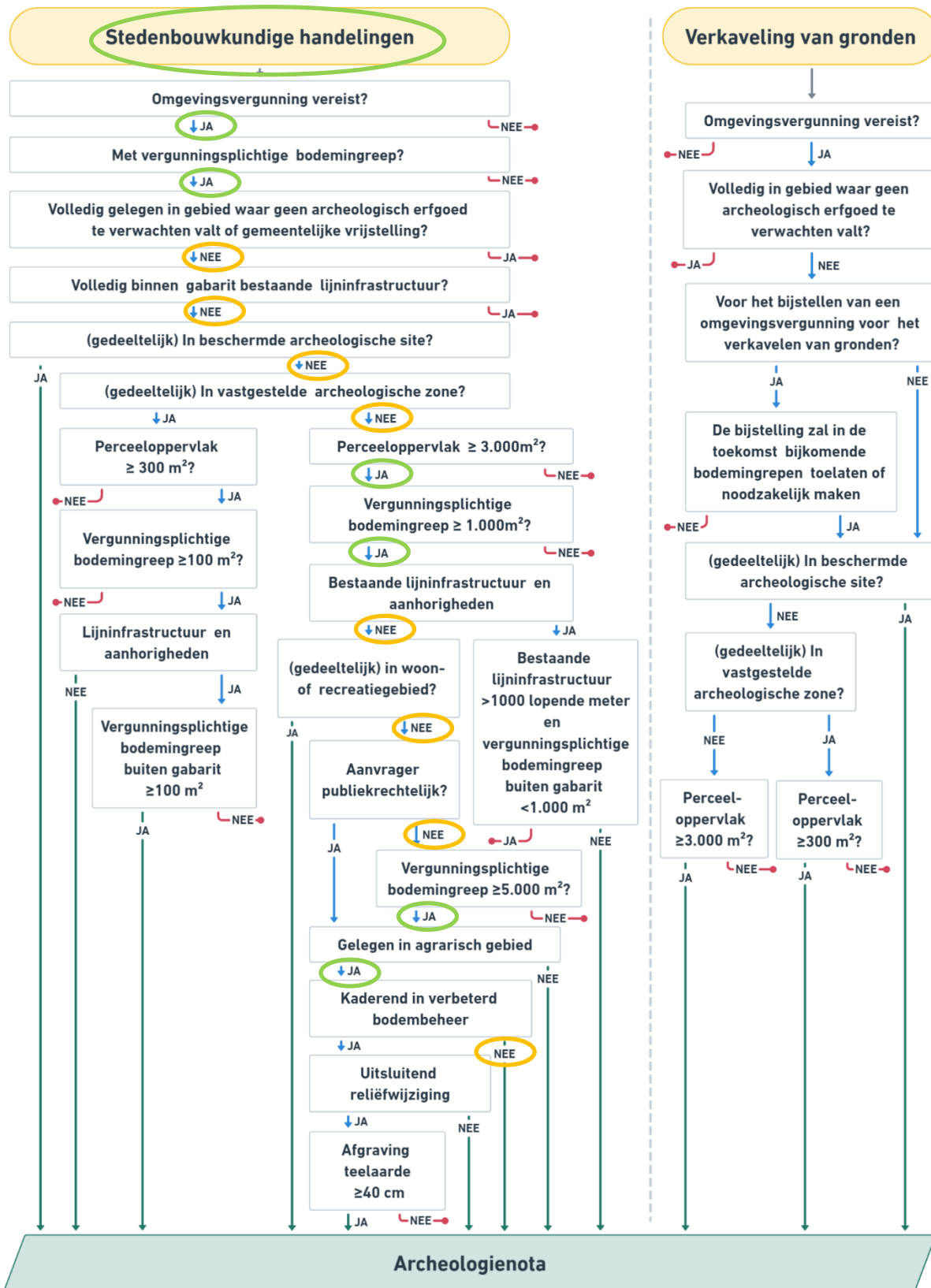
Het plangebied ligt niet in een gebied zonder archeologisch erfgoed zoals die zijn vastgesteld in het besluit van de administrateur-generaal dat op 25 januari 2025 in werking is getreden.²

De geplande bodemingrepen zijn mogelijk bedreigend voor eventuele archeologische resten. De archeologienota waarvan akte is genomen dient bij de aanvraag van de vergunning te worden toegevoegd krachtens het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013. De aanvraag van vergunning betreft immers een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor een 32.803 m² van de betrokken percelen en met een voorziene bodemingreep op 7.666 m². Hierdoor worden de gestelde oppervlaktegrenzen overschreden, waardoor het opstellen van een archeologienota noodzakelijk is.

De criteria die bepalen wanneer een archeologienota verplicht is, worden hieronder aangeduid op de beslissingsboom van het agentschap Onroerend Erfgoed (figuur 4).

---

² Administrateur-generaal, 2025.

Figuur 4. Beslissingsboom, criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, (Agentschap Onroerend Erfgoed, 2019a).

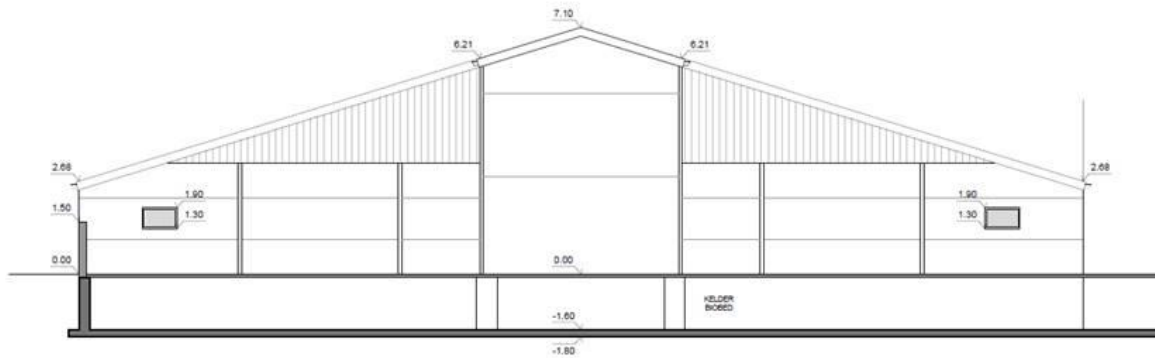
1.2.5 Geplande werken

Er wordt de realisatie gepland van enkele nieuwe stallen en verharding. De volledige plannen zijn opgenomen in de bijlagen, hier zullen enkel detailopnames van de plannen getoond worden (figuur 5). De nadruk in dit onderdeel ligt op het identificeren en lokaliseren van bodemingrepen die mogelijk aanwezige archeologie kunnen bedreigen. Eerst volgt een beschrijving van de geplande ingrepen en nadien een overzicht (tabel 2; figuur 7) waarbij de geplande ingrepen geordend staan volgens verstoringsdiepte. Dit laatste criterium is namelijk zeer belangrijk om uit te kunnen maken of een bepaalde bodemingreep archeologie bedreigd of niet.

De geplande werken bestaan uit het deels slopen van bestaande stallen en het opnieuw oprichten alsook uitbreiden van deze. De vleesvarkenstal in het zuidwesten wordt verbouwd. Daar net ten westen van komt een nieuwe biggenstal. Daartussen wordt een nieuwe betonverharding en steenslagverharding voorzien. In het noorden wordt de bestaande zeugenstal voorzien van een uitbreiding aan zuidelijke zijde. Hiertoe wordt een deel van de bebouwing gesloopt. Deze kent een mestkelder (200 cm -mv) die aan westelijke zijde niet opgevuld wordt maar gebruikt zal worden voor hemelwateropvang. In het noorden wordt nog een nieuwe dracht- en dekstal voorzien. Daarrond tenslotte wordt eveneens steenslagverharding voorzien. Deze nieuwe stal wordt ook ontsloten met de wegenis aan oostelijke zijde door een betonverharding die van oost naar west centraal door het plangebied zal lopen. In het zuiden zullen grenzend aan de stallen twee biobedden voorzien worden. Het biobed bestaat eigenlijk uit een betonnen "spuiwaterkelder" (160 cm -mv) met daarboven een rooster waarop zich het schorsmateriaal bevindt. De lucht van de stal wordt op deze manier gezuiverd doordat hij door het schorsmateriaal geblazen wordt en hierdoor de ammoniak wordt afgebroken.

Figuur 5. Inplantingsplan van de geplande werken (bron: opdrachtgever).

Figuur 6. Snede van de nieuwbouwstal in het zuiden (bron: opdrachtgever).

Tabel 2. Overzicht geplande bodemingrepen met weergave van de verstoringsdiepte ten opzichte van het maaiveld.

Bodemingreep	Verstoringsdiepte t.o.v. mv (cm)	Oppervlakte (m ²)
Nieuwbouw stallen	200 cm	Ca. 3.500 m ²
Betonverharding	50 cm	Ca. 2.110 m ²
Steenslagverharding	30 cm	Ca. 900 m ²
Hemelwateropvang	50 cm	Ca. 500 m ²
Biobed	160 cm	Ca. 930 m ²

Figuur 7. Vereenvoudigde weergave van geplande bodemingrepen, geassocieerd volgens verstoringsdiepte en geprojecteerd op een recente orthofoto (AGIV, 2024b).

1.3 OPZET EN ONDERZOEKSOPDRACHT

1.3.1 Opdracht

Het archeologisch vooronderzoek heeft als opdracht het inventariseren, waarderen en veiligstellen van eventueel aanwezig waardevol archeologisch erfgoed binnen de grenzen van het plangebied:

1. *Inventariseren: zijn er archeologische sites te lokaliseren en welke zijn hun karakteristieken (types, datering, begrenzing, bewaringstoestand en relatie met het landschap)?*
2. *Waarderen: wat is de kenniswaarde van eventuele aanwezige archeologische sites?*
3. *Veiligstellen: hoe moet met eventuele waardevolle archeologische sites worden omgegaan in het kader van de geplande bodemingrepen (in situ, ex situ)?*

1.3.2 Afwegingskader

Het archeologische vooronderzoek beoogt steeds een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed. Vooraleer de opportuniteit van vooronderzoek met ingreep in de bodem af te wegen, is aldus eerst de opportuniteit van de diverse (combinaties van) methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem het afwegen waardig.

De keuze van de (combinaties van) methoden is steeds gebaseerd op volgende vier criteria:

1. *Mogelijkheid: is het mogelijk om de methode toe te passen binnen het plangebied?*
2. *Nut: kan een bruikbaar resultaat verwacht worden met de toepassing van de methode?*
3. *Schadelijkheid: kan toepassing van de methode het te verwachten bodemarchief overdreven beschadigen?*
4. *Noodzaak: rechtvaardigt de kost van de methode het te verwachten resultaat?*

Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	Vooronderzoek met ingreep in de bodem
a. bureauonderzoek	
b. landschappelijk bodemonderzoek	
c. geofysisch onderzoek	
d. veldkartering	
e.	verkennend archeologisch booronderzoek
f.	waarderend archeologisch booronderzoek
g.	proefsleuven en proefputten

1.4 LEESWIJZER

Een archeologienota bestaat uit twee delen: een verslag van resultaten en een programma van maatregelen. In dit deel (deel I) is het verslag van resultaten opgesteld. Dat verslag heeft naast dit inleidende hoofdstuk een hoofdstuk voor elke uitgevoerde onderzoeksfase. In elk van die hoofdstukken worden de vraagstelling, de onderzoeksdoelen, de toegepaste methoden en verkregen resultaten gerapporteerd. Iedere fase eindigt met een afweging van de noodzaak van aanvullend archeologisch (voor-) onderzoek. Hiertoe wordt een uitspraak gedaan over het potentieel op kennisvermeerdering en de eventuele aard daarvan.

Tijdens het onderzoek zijn er uiteenlopende bronnen geraadpleegd of gebruikt voor het maken van kaarten. Een aanzienlijk deel hiervan bestaat uit kaartmateriaal dat informatie kan opleveren over de geschiedenis van het terrein en de bodemgesteldheid. Hiervoor zijn de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) en de Catalogus van Geopunt met name van belang. Zij verstrekken allerlei relevante kaarten over de Vlaamse ondergrond, maar ook het digitale terreinmodel van Vlaanderen (DTM), historische kaarten en recente orthofoto's. Daarnaast zijn de centraal archeologische inventaris en de kaart 'gebieden waar geen archeologie te verwachten valt' (GGA) van groot belang bij het inschatten van de archeologische verwachting. In de tekst wordt er naar specifieke bronnen verwezen indien van

toepassing; de volledige bronvermelding is te vinden in hoofdstuk 3. Tenslotte wordt er voor een vlot begrip van de geologische en archeologische periodes naar figuur 8 verwezen.

CHRONOLOGISCH KADER

HOLOCEEN	POSTGLACIAAL	SUBATLANTICUM	METAALTJUDEN	post-middeleeuwen	Tweede Wereldoorlog	1940 - 1945			
					Eerste Wereldoorlog	1914 - 1918			
					nieuwste tijd	19de E - 20ste E			
					nieuwe tijd	16de E - 18de E			
				middeleeuwen	late middeleeuwen	13de E - 15de E			
					volle middeleeuwen	10de E - 12de E			
					vroeg middeleeuwen	Karolingische periode	2de helft 8ste E - 9de E		
						Merovingische periode	6de E - 1ste helft 8ste E		
						Frankische periode	5de E - 6de E		
				Romeinse tijd	laat-Romeinse tijd	284-402			
					midden-Rominsse tijd	69-284			
					vroeg-Romeinse tijd	57 v. Chr. - 69			
				ijzertijd	late ijzertijd	475/450 - 57 v. Chr.			
					vroeg ijzertijd	800 - 475/450 v. Chr.			
				bronstijd	late bronstijd	1050 - 800 v. Chr.			
					middenbronstijd	1800/1750 - 1050 v. Chr.			
					vroeg bronstijd	2100/2000 - 1800/1750 v. Chr.			
				neolithicum	laatneolithicum	2850 - 2100/2000 v. Chr.			
	middenneolithicum	4200 - 2850 v. Chr.							
	vroegneolithicum	5300 - 4200 v. Chr.							
	mesolithicum	laattmesolithicum	7800 - 5300 v. Chr.						
		middenmesolithicum	8500 - 7800 v. Chr.						
		vroegmesolithicum	9500 - 8500 v. Chr.						
	PLEISTOCEEN	WEICHELIAAN	LAAT GLACIAAL	STEENTJUDEN	paleolithicum	laatpaleolithicum	35.000 - 9500 v. Chr.		
LATE DRYAS									
ALLERØD									
VROEGE DRYAS									
BØLLING									
PLENIGLACIAAL			middenpaleolithicum					300.000 - 35.000 v. Chr.	
									DENEKAMP
									HENGELO
		MOERSHOOFD							
VROEG GLACIAAL		middenpaleolithicum	300.000 - 35.000 v. Chr.						
						ODDERADE			
						BRØRUP			
						AMERSFOORT			
EEMIAAN									
SAALIAAN									

Figuur 8. Chronologisch kader met de geologische en archeologische perioden (niet in verhouding).

2 VERSLAG VAN RESULTATEN: BUREAUONDERZOEK 2026C328

2.1 INLEIDING EN METHODOLOGIE

2.1.1 Administratieve gegevens

Onderstaande gegevens zijn aanvullend op de administratieve gegevens zoals in het inleidend deel (§1.1) weergegeven en zijn specifiek van toepassing op de bureaustudie.

Tabel 3. Administratieve gegevens bureauonderzoek

Projectcodes agentschap Onroerend Erfgoed ³ : - Projectcode bureauonderzoek	2026C328		
Onderzoekskader	Opstellen van een archeologienota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen		
Erkend archeoloog	RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)		
Naam plangebied	Bouwproject		
Adres	Pastoor Henri Scherpereelstraat 4		
Deelgemeente/gemeente	Veurne		
Provincie	West-Vlaanderen		
Kadastrale gegevens	VEURNE / AFD 3 / BOOITSHOEKE / SECTIE A / 240k2 en 240d2		
Oppervlakte betrokken percelen	32.803 m ²		
Oppervlakte plangebied	32.803 m ²		
Oppervlakte geplande bodemingrepen	7.666 m ²		
Bounding box in Lambert-coördinaten:	zuidwest: noordoost:	X: 35802.23 X: 36475.10	Y: 198212.50 Y: 198673.24

- Betrokken actoren: Erkend archeoloog
- Wetenschappelijke begeleiding: Nvt.

2.1.2 Archeologische voorkennis

Kennis omtrent eventueel eerder archeologisch uitgevoerd onderzoek wordt besproken in paragraaf 2.2.2. Informatie omtrent gekende verstoorde zones wordt besproken in paragraaf 2.2.4.

2.1.3 Onderzoeksopdracht

2.1.3.1 Doelstelling

Het bureauonderzoek vormt de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek. Dit vooronderzoek heeft als opdracht het inventariseren, waarderen en veiligstellen van eventueel aanwezig waardevol archeologisch erfgoed binnen een projectgebied. Er wordt getracht die doelstelling te realiseren door gekende en ontsloten informatiebronnen te raadplegen. Vervolgens wordt die data gebruikt om de nood tot aanvullend onderzoek of behoud *in situ* in te schatten. Indien de resultaten voldoende informatie opleveren, of er geen vervolgotraject kan worden uitgevoerd voorafgaand aan het bekomen van de vergunning, zal een programma van maatregelen worden uitgeschreven met aanbevelingen.

³ Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Deze projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, de registratie, de verpakking van vondstenmateriaal en de verpakking van stalen aangebracht.

2.1.3.2 Wetenschappelijke vraagstelling

In het kader van dit onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd. Ze zijn onderverdeeld in drie categorieën die elk een onderdeel van de doelstelling weerspiegelen: ondergrond en landschapsgeschiedenis, archeologische resten en impact van de geplande bodemingrepen.

Ondergrond en landschapsgeschiedenis:

- I. Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
  - a. Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
  - b. Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- II. Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?

Archeologische resten:

- III. Zijn er reeds gekende archeologische gegevens binnen en in de omgeving van het plangebied?
  - a. Wat is de aard en ouderdom van gekende archeologische resten?
  - b. Wat is de conserveringsgraad en gaafheid van gekende archeologische resten?
- IV. Hoe kunnen ongekende archeologische resten zich manifesteren (sporen, vondstenconcentraties) en op welke diepte kunnen die worden aangetroffen?
  - a. Wat is de gespecificeerde verwachting (alsmede de verwachte conservering en gaafheid) ten aanzien van nog ongekende archeologische waarden in het gebied?
  - b. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het huidige landgebruik? Wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?

Impact van geplande bodemingrepen:

- V. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op de eventuele archeologische resten?
- VI. Op welke manier kan bij de planvorming met de archeologische resten worden omgegaan?

2.1.3.3 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd door een erkend archeoloog volgens de normen van de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

Het terrein is momenteel nog in gebruik als landbouwgrond. Terreinwerkzaamheden zijn wel toegestaan door de gebruiker(s).

2.1.4 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het bureauonderzoek

Het bureauonderzoek kent de volgende onderdelen:

- aardkundige gegevens;
- archeologische gegevens;
- historische gegevens;
- bepalen van de archeologische verwachting;
- synthese en beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Dit onderzoek maakt gebruik van verschillende bronnen. Voor de technische aspecten en de gegevens omtrent de werkzaamheden zijn de plannen en gegevens gehanteerd zoals ze zijn verkregen en toegelicht werden door de initiatiefnemer. De aardkundige gegevens

(geologie, topografie, landschap en bodemkunde) werden bestudeerd aan de hand van kaarten. Zoals de topografische kaart, Tertiair- en Quartairgeologische kaarten, de bodemkaart, de potentiële bodemerosiekaart en het digitale terreinmodel Vlaanderen. Het chronologisch kader wordt weergegeven in figuur 8. Voor het archeologische kader is de Centrale Archeologische Inventaris (CAI)⁴ een belangrijke bron. Ook de 'gebeurtenissenkaart' is geraadpleegd. Er is geen bijkomende informatie gevonden over recenter archeologisch onderzoek in de nabijheid van het plangebied dat nog niet in de CAI is opgenomen. Het archeologisch kader in relatie tot de geologische periodes wordt weergegeven in figuur 8.

Voor het onderzoek naar de algemene geschiedenis van Veurne is gebruik gemaakt van uitgegeven en onuitgegeven bronnen. Deze zijn terug te vinden in de literatuurlijst. Daarnaast is ook beroep gedaan op de Inventaris Onroerend Erfgoed.⁵ De historiek van het plangebied is meer in detail onderzocht op basis van historische kaarten en luchtfoto's, geconsulteerd via zowel Geopunt⁶ als Cartesius⁷. Cartesius is een online databank die kaartmateriaal en luchtfoto's van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de KBR (Koninklijke Bibliotheek van België) en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika bundelt. Geopunt is een centrale website die vrijwel alle bestaande geografische overheidsinformatie ontsluit. Het kaartmateriaal is aangemaakt in het programma QGIS, een geografisch informatiesysteem. Hierbij werd het projectgebied telkens geprojecteerd of aangeduid op de onderliggende kaarten.

Het gebied bevindt zich in een zone die zich wel in oorsprong kenmerkt door een lage densiteit aan bebouwing waardoor er bij de bureaustudie extra aandacht gaat naar de landschappelijk opbouw en het landgebruik. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan relevante aardkundige gegevens.

De studie van de hierboven vermelde bronnen geeft geen aanleiding tot een verder archiefonderzoek. Tot slot werd er geen beroep gedaan op een regiospecialist. De verschillende geraadpleegde bronnen bieden tezamen een inzicht in de genese van het landschap, de bodemopbouw en het diachroon gebruik van het projectgebied en zijn omgeving. Met behulp van die gegevens wordt de archeologisch verwachting opgesteld.

2.2 RESULTATEN

2.2.1 Aardkundige gegevens

De volgende geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien gekoppeld worden aan specifieke landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

2.2.1.1 Paleogene/Neogene afzettingen

Het Paleogeen en het Neogeen zijn de periodes die voorheen tezamen het Tertiair werden genoemd. Ze beslaan een tijdsspanne van 66 tot 2,58 miljoen jaar geleden. Veel van die sedimenten werden door de zee afgezet en zijn pas later boven het zeeniveau komen te liggen. In Vlaanderen zijn die sedimenten (die onderverdeeld zijn in lithostratigrafische formaties en leden) grotendeels door jongere sedimenten afgedekt, toch zijn ze een belangrijk onderdeel in de vormingsgeschiedenis van het huidige landschap en de daarin aanwezige aardkundige eenheden.

In het plangebied liggen de Paleogene of Neogene sedimenten op ca. 15 meter onder het huidige maaiveld.⁸ Het is daarom onwaarschijnlijk dat deze sedimenten archeologische niveaus herbergen (hoewel het niet kan worden uitgesloten dat archeologische

---

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed, 2025

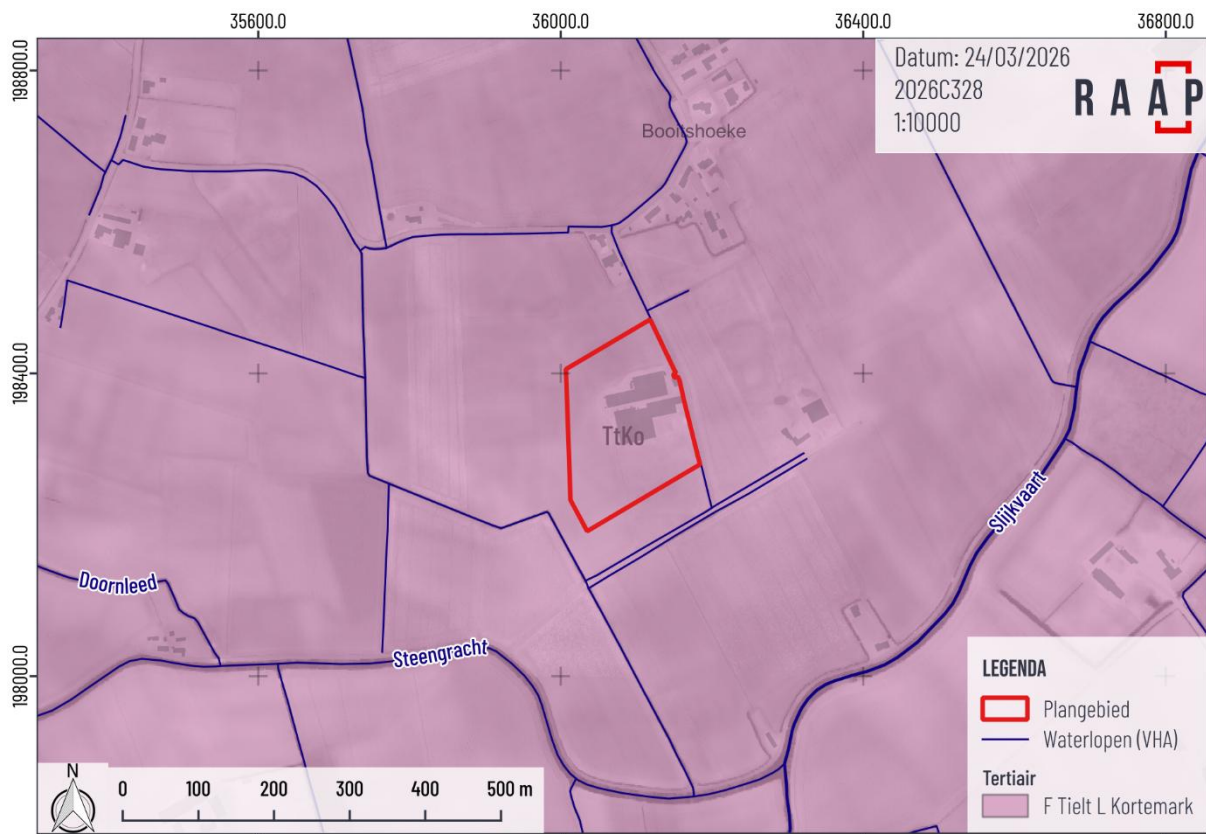
⁵ Onroerend Erfgoed, 2025

⁶ Geopunt, 2023

⁷ NGI, 2025

⁸ Deckers et al., 2019

resten van Neanderthalers zich op deze afzettingen bevinden), of een duidelijke relatie hebben met het jongere, oppervlakkig aanwezige sediment. Deze afzettingen zullen daarom niet nader worden beschouwd.

Figuur 9. Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied geprojecteerd op het GRB (DOV, 2002; AGIV, 2024a).

2.2.1.2 Quartaire afzettingen

Het Neogeen wordt gevolgd door de jongste periode in de aardgeschiedenis: het Quartair. Dit ving 2.58 miljoen jaar geleden aan en is onderverdeeld in twee tijdblokken (etages): het Pleistoceen en het Holoceen. Het Pleistoceen (2.58Ma- 11.7ka) wordt gekenmerkt door grote klimaatschommelingen: relatief lange ijstijden (glacialen) met een koud klimaat worden afgewisseld door tussenijstijden (interglacialen) waar een meer gematigd klimaat heerste, vergelijkbaar met vandaag. Die schommelingen hadden grote gevolgen op het landschap en de resultaten daarvan zijn vandaag de dag nog op veel plekken te herkennen.

De jongste tijdsnede is (vooralsnog) het Holoceen (11.7ka - heden). Dit tijdvak is gekenmerkt door een redelijk warm klimaat en is daarom ook geclassificeerd als een interglaciaal.⁹ Echter in het laatste deel van dit tijdvak is de invloed van de mens op het systeem aarde sterk toegenomen, een fenomeen dat reeds een 150-tal jaar geleden werd opgemerkt door geologen. De laatste 50 jaar constateerden wetenschappers echter dat die menselijke invloed grote gevolgen heeft voor geologische en klimatologische processen. In het jaar 2000 werd dan een moderne versie van het begrip Antropoceen geïntroduceerd. Desondanks de heersende *zeitgeist* en het toenemende gebruik van de term bestaat er toch nog heel wat discussie over de precieze definitie en het beginpunt ervan.¹⁰

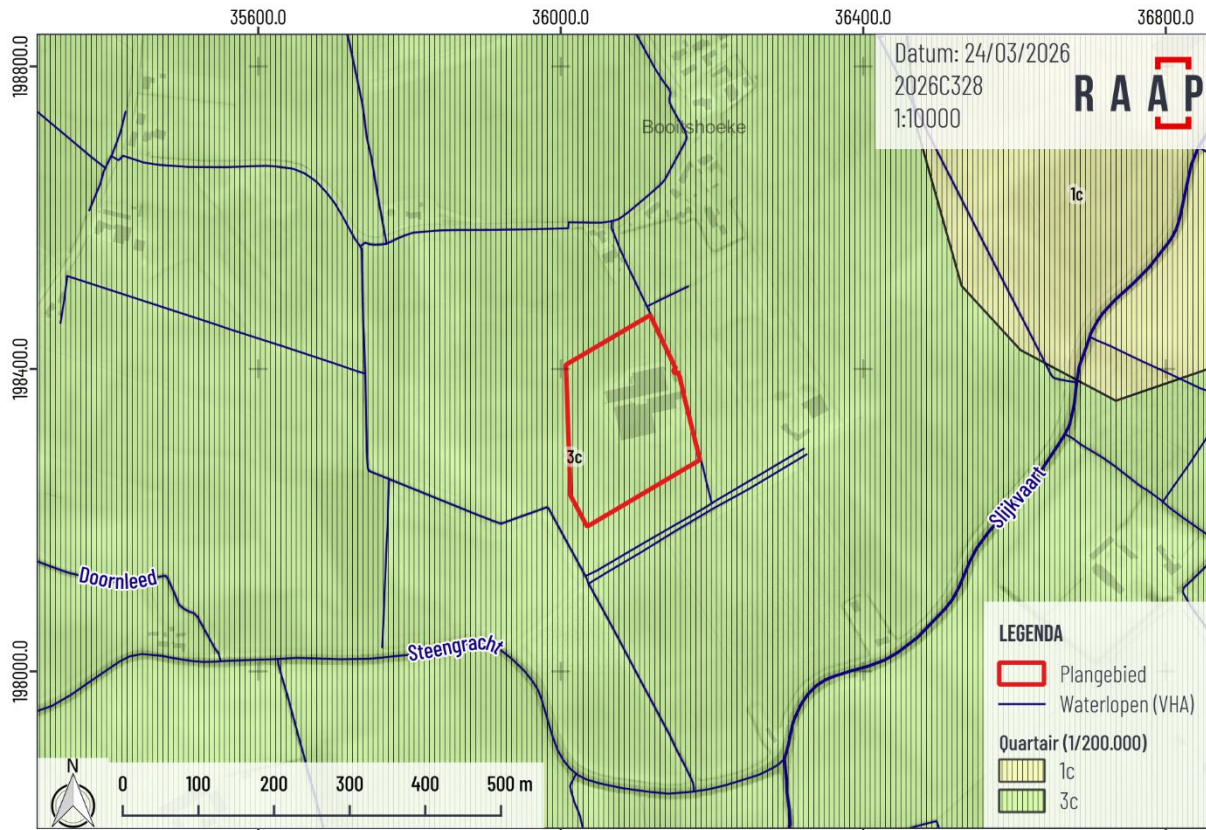
De sedimenten van Quartaire ouderdom vormen het overgrote deel van het Vlaamse oppervlak. De vormingsgeschiedenis van die afzettingen is zeer belangrijk voor het inschatten van de archeologische verwachting en het begrijpen van de context waarin archeologische resten worden aangetroffen. Ze worden op de Quartairgeologische kaart weergegeven volgens het principe van profieltypekartering. Daarbij worden lithologie, genese en (chrono-) stratigrafie aangehouden als de belangrijkste kenmerken waar

⁹ <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale> ICS, 2023

¹⁰ Malhi, 2017

gronden op worden ingedeeld. De dikte van de quartaire afzettingen varieert sterk in Vlaanderen, van minder dan een meter (op hellingen en hoogtes) tot circa 30 meter (in de Vlaamse Vallei).¹¹

In het plangebied bedraagt de dikte van de Quartaire afzettingen ca. 15 meter.¹² De Quartaire afzettingen die zich ter hoogte van het plangebied bevinden bestaan uit profieltype 3c. Holocene en/of Tardiglaciale getijdenafzettingen (c) bovenop de Pleistocene sequentie (3).

Figuur 10. Quartaire geologische profieltypenkaart met aanduiding van het plangebied geprojecteerd op het GRB (bron: DOV, 2019b; AGIV, 2024a).

2.2.1.3 Bodemkundige gegevens

De bodemkaart van het Vlaams gewest is samengesteld om inzicht te geven in de fysieke eigenschappen van de bodem. Met de term bodem wordt het meest oppervlakkige deel van de ondergrond bedoeld: tot ca. 120 cm diepte. Er zijn drie hoofdeigenschappen en verschillende neven-eigenschappen gebruikt om een classificatie te maken. In de eerste plaats wordt er onderscheid gemaakt op basis van de textuur (zand, leem, klei, ...), op de tweede plaats wordt de drainageklasse van de bodem onderscheiden (zeer nat-zeer droog) en ten derde is de profielontwikkeling in de bodem vastgelegd (bv. aan of afwezigheid van een B-horizont). Die gegevens zijn van grote waarde voor archeologisch onderzoek omdat er zo een inschatting kan worden gemaakt van de aan- of afwezigheid van oppervlakkige archeologische loopniveaus in de bodem.¹³

De bodem van het plangebied staat grotendeels gekarteerd als dekkleigronden (m.E1). De dekkleigronden (Serie E) omvatten slechts één type (E1) en één subtype (E1I). Het type E1 bevat zware klei tot klei, meer dan 100 cm. De profielopbouw van de dekkleigronden is tamelijk homogeen. Wel is de bovengrond meestal iets lichter dan de dieperliggende klei, maar in deze laatste komen betrekkelijk geringe variaties in textuur voor. Het kleidek is waarschijnlijk meestal opgebouwd uit Duinkerken III- en Duinkerken II-klei, soms geheel uit Duinkerken III-klei; beide kleisoorten zijn echter moeilijk of niet van elkaar te onderscheiden. In de diepere ondergrond kan zowel

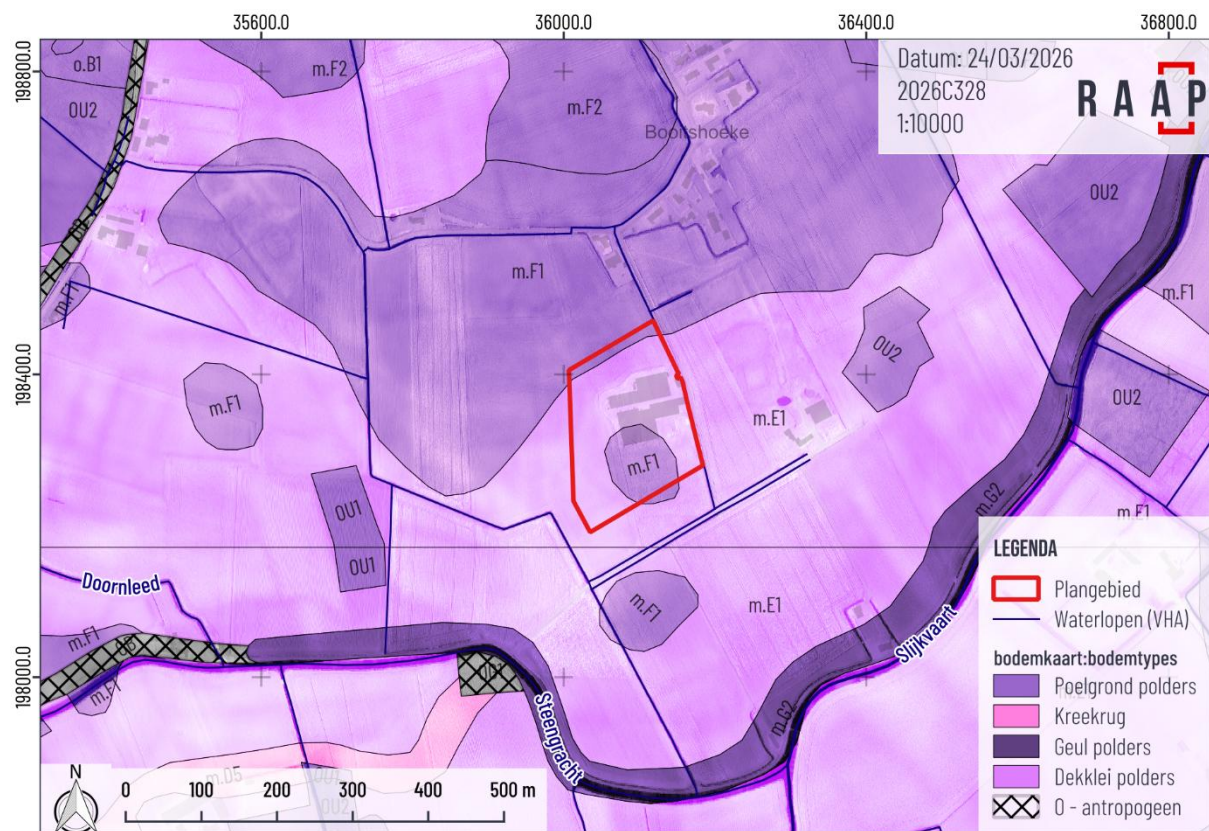
¹¹ <https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairegeologische-kaart-150000> DOV, 2019a

¹² Deckers et al., 2019

¹³ DOV, 2017

zwaar als licht materiaal voorkomen en in sommige gevallen zelfs veen. Het profiel is licht roestig gevlekt vanaf ongeveer 40 cm diepte; op grote diepte zijn de roestvlekken het meest uitgesproken. De E bodems zijn geheel kalkhoudend (meer dan 10% kalk); de bovenste horizonten vertonen nochtans een zekere ontkalking. Kleine schelpresten komen veel voor. De waterhuishouding is tamelijk gunstig. Uitdroging komt nooit voor; wateroverlast treedt echter wel op, vooral bij laag gelegen E gronden. De structuur van de bovengrond is doorgaans gunstig. De bewerkbaarheid is vrij beperkt, terwijl de bewerking nogal lastig is. De behoefte aan anorganische meststoffen is niet hoog; de minerale reserve is groot en de uitspoeling van meststoffen is te verwaarlozen. Kalkbemesting is nodig op gronden waarvan de bovengrond reeds in sterke mate ontkalkt is (b.v. oud weiland). Organische bemesting is gewenst, vooral voor behoud of ter verbetering van de structuur van de bouwlaag. Bij gebruik als bouwland is dichte drainage nodig. De E gronden zijn geschikt voor alle polderteelten. Hun opbrengst is ongeveer dezelfde als deze van de D5 gronden; in natte seizoenen is ze echter lager.

In het zuidelijk deel komt voor een beperkte zone de serie m.F1 voor, overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden met storende laag op geringe diepte. Het bodemprofiel van de overdekte poelgronden is roestig gevlekt vanaf 20 tot 30 cm diepte; in weiland is ook de bovengrond roestig (zoderoest). Meestal zijn deze bodems kalkhoudend; de bovengrond echter is sterk of volledig ontkalkt (vooral in oud weiland). De waterhuishouding is ongunstig. Ten gevolge van de nogal lage ligging en van het voorkomen van een min of meer ondoorlatende laag (poelgrondklei) in het profiel, komt periodiek wateroverlast voor. De bovengrond heeft een tamelijk goede structuur wanneer hij nog kalkhoudend is. Bij volledig ontkalkte bovengronden treedt structuurverval op. De bewerking is lastig en beperkt tot een korte periode. De F gronden hebben geen hoge behoefte aan anorganische meststoffen. Kalkbemesting en organische bemesting zijn nodig. Een goede ontwatering en een dichte drainage, vooral op bouwland, zijn zeer nuttig. Bij gebruik als bouwland zijn deze gronden het best geschikt voor zomervruchten; wintervruchten mislukken te dikwijls in een nat seizoen. In gunstige seizoenen kunnen de opbrengsten even hoog zijn als op D5 gronden. De weiden zijn uitstekend; men treft talrijke vetlanden aan op het type F1.

Figuur 11. Bodemkaart met projectie van het plangebied op het GRB (bron: DOV, 2017; AGIV, 2024a).

2.2.1.4 Geomorfologie

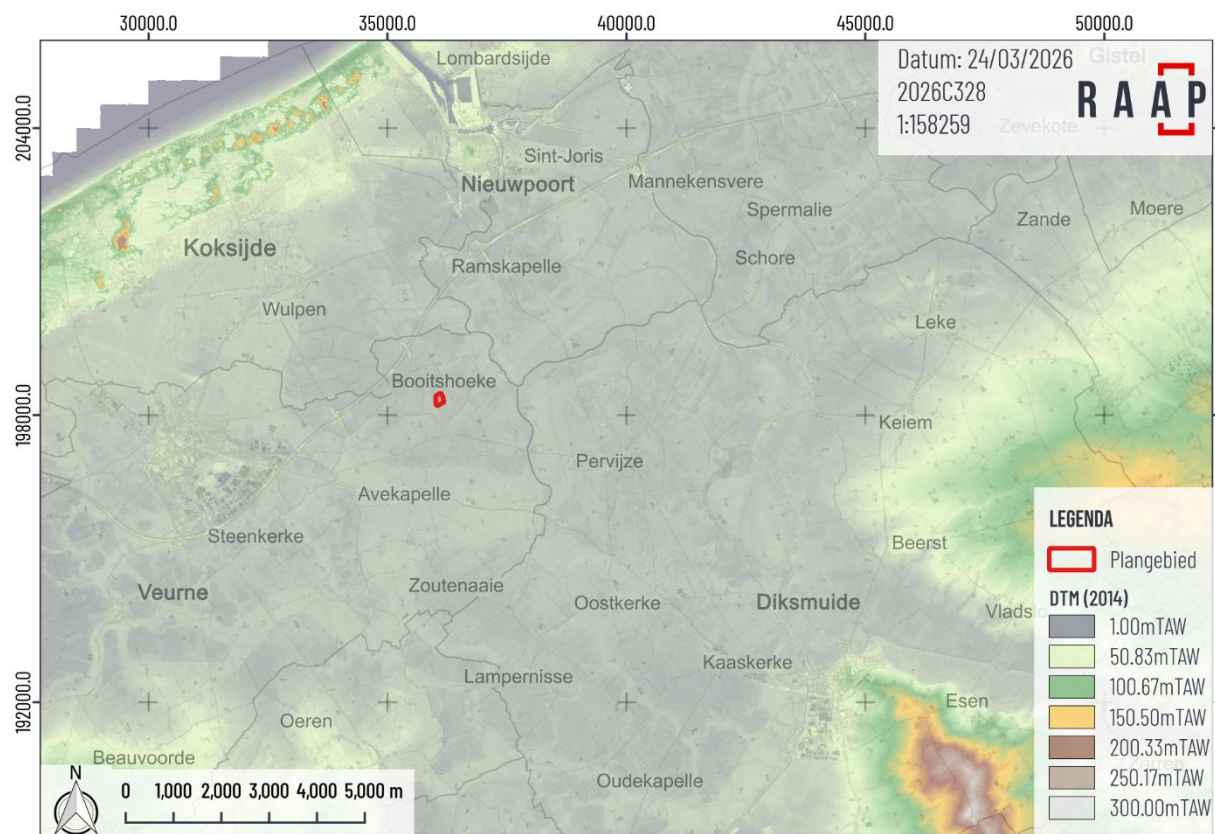
De huidige kustvlakte en bijgevolg ook het plangebied is het resultaat van de stijgende zeespiegel in de Holocene periode, die 10.000 jaar geleden begint met het afsmelten van het ijs van de laatste ijstijd. Hierbij wordt boven het toen bestaande valleivormige Pleistocene oppervlak sediment afgezet in een getijdengebied. In het zeewaartse gebied wordt zand afgezet, in het centraal gebied klei afgewisseld

met veen, in het uiterst landinwaartse gebied enkel veen. In het gebied komen in de loop van de opvullingsgeschiedenis regelmatig verlandingsfases voor, dit vanaf ongeveer 7500 jaar geleden waardoor zoetwatermoerassen ontstaan waarin veen accumuleert. Gedurende 2000 à 3000 jaar ontstaat op deze manier 'oppervlakteveen' (1,5 tot 2,5 m dik). Rond ongeveer 2000 jaar geleden komt de veengroei tot een einde door overstroming en ca. 1500 jaar geleden is het gehele gebied opnieuw omgevormd tot waddegebied met zandwad en slikken, doorsneden door getijdengeulen. Deze getijdengeulen eroderen de onderliggende sedimenten en worden met zand opgevuld. Vanaf de middeleeuwen start de inpoldering en worden verschillende dijken aangelegd.

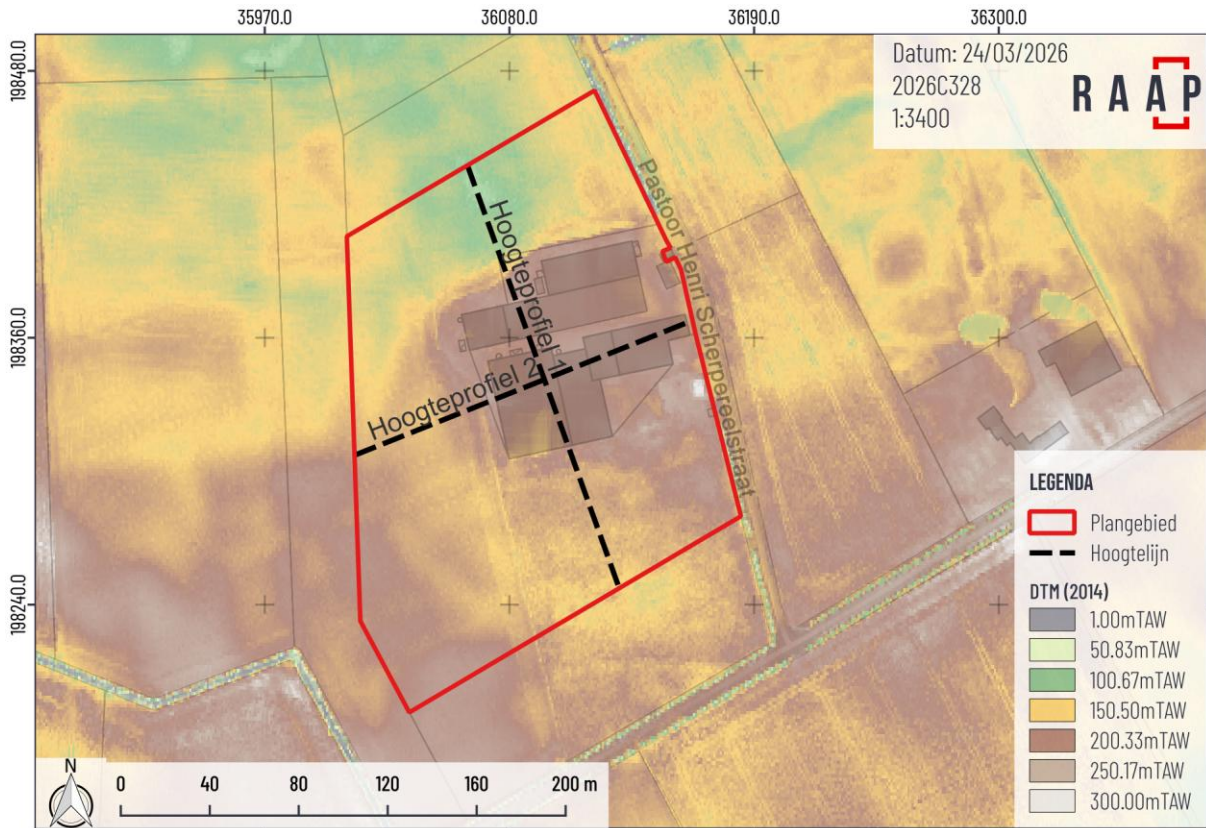
2.2.1.5 Topografie en hydrografie

Vlaanderen heeft zijn huidige aanblik te danken aan processen die enkele honderdduizenden tot honderden jaren geleden plaatsgrepen in het landschap, zoals bleek uit de voorgaande paragrafen. Dit geldt voor wat er in de ondergrond zit, maar zeker ook voor de vorm van het oppervlak: het reliëf. Zelfs vandaag, nu we dankzij technologie zo veel van onze omgeving beheersen, speelt het reliëf nog een grote rol in de inrichting en het gebruik van ons landschap. Vragen als: "Welke delen van het landschap zijn geschikt voor de landbouw, beweiding en bewoning?" zijn voor ons, maar zeker voor mensen in het verleden van enorm belang. Daarom is een analyse van de topografie cruciaal.

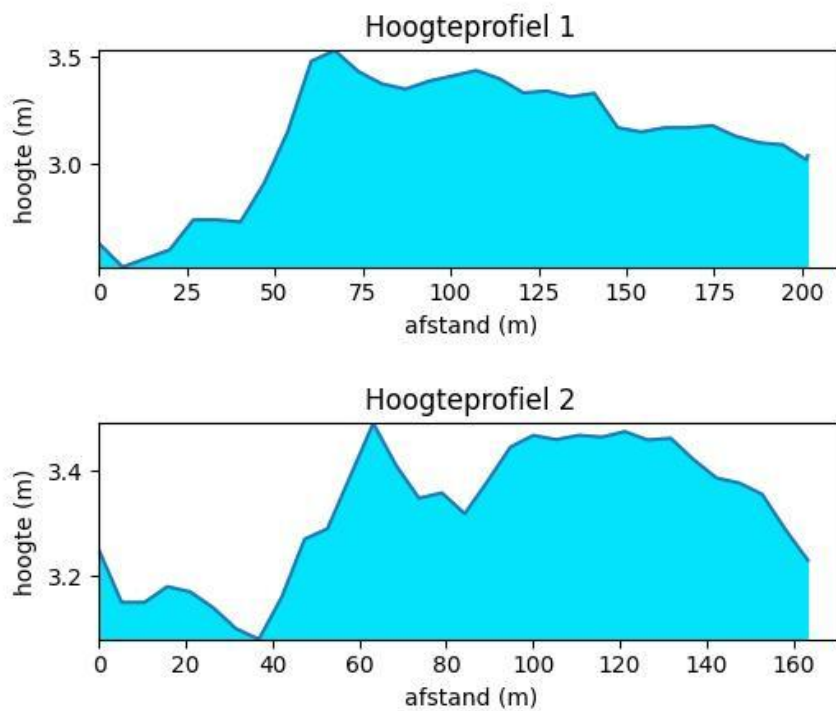
Het plangebied situeert zich in de Kustpolder, een gebied dat zich kenmerkt door een vrij vlakke hoogteligging die schommelt tussen 1 en 4,5 m +TAW. Het projectgebied zelf situeert zich op 2,8 tot 3,5 m +TAW. Hierbij is het noordelijk deel duidelijk lager gelegen en ter hoogte van de bebouwing schommelt het maaiveld naar de hogere waarden.

Figuur 12. Digitaal Terreinmodel Vlaanderen (DTM) met aanduiding van het plangebied en de waterlopen (AGIV, 2015a; VMM, 2023).

Figuur 13. Detailweergave van het DTM, met aanduiding van het plangebied en de hoogteprofiellijnen (AGIV, 2015a; VMM, 2023; AGIV, 2024a).

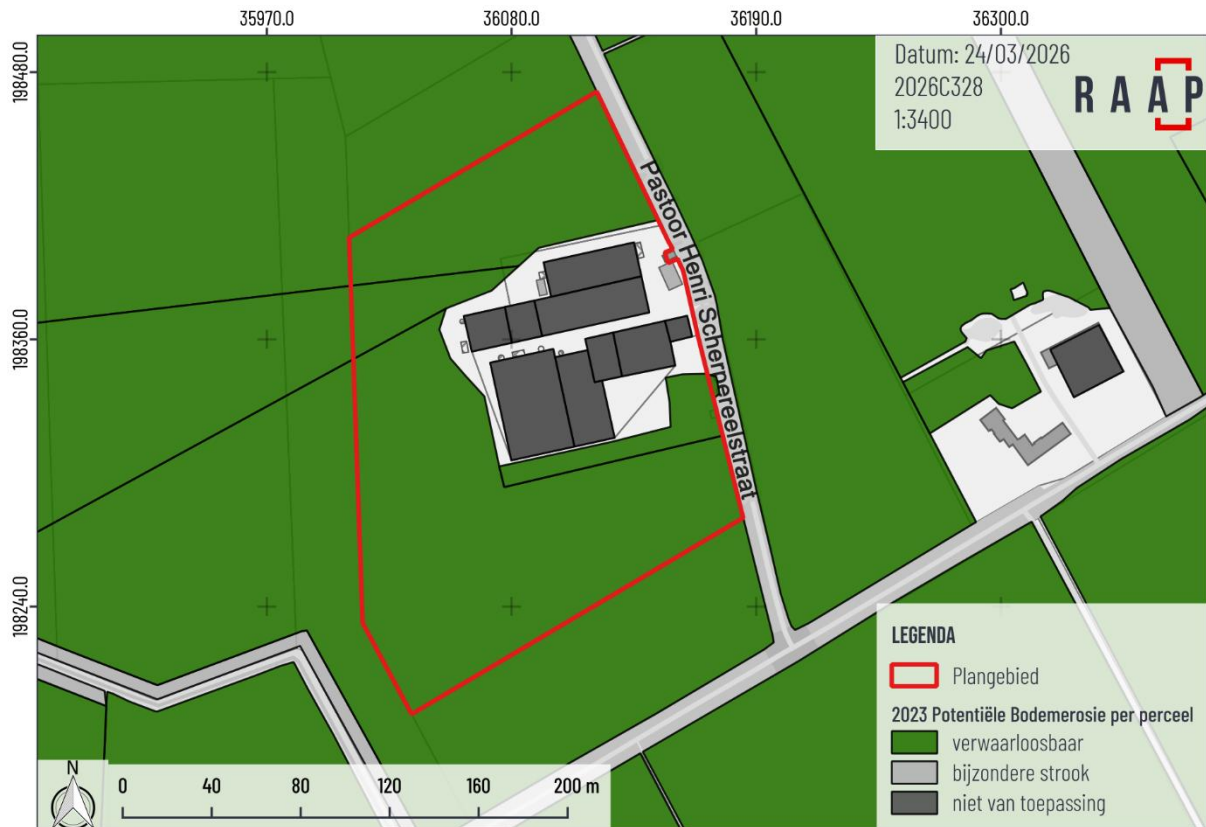

Figuur 14. Hoogteprofielen (Geopunt, 2023).

2.2.1.6 Erosiepotentieel

De aanwezigheid van aan bodemerosie-gerelateerde processen in de ondergrond vormen een goede graadmeter om eventuele beschadigingen van de archeologische niveaus in te schatten. Die erosiegraad is onder meer gebaseerd op het bodemtype, de hellingslengte en de hellingsgraad. Daarom is het interessant om de potentiële bodemerosiekaart te bekijken in het kader van de archeologische verwachting.

Op de potentiële bodemerosiekaart zijn wel gegevens bekend voor het plangebied. Dit en de gehele omgeving staan gekarteerd als verwaarloosbaar.

Figuur 15. Potentiële bodemerosiekaart met projectie van het plangebied (DOV, 2020; VMM, 2023; AGIV, 2024a).

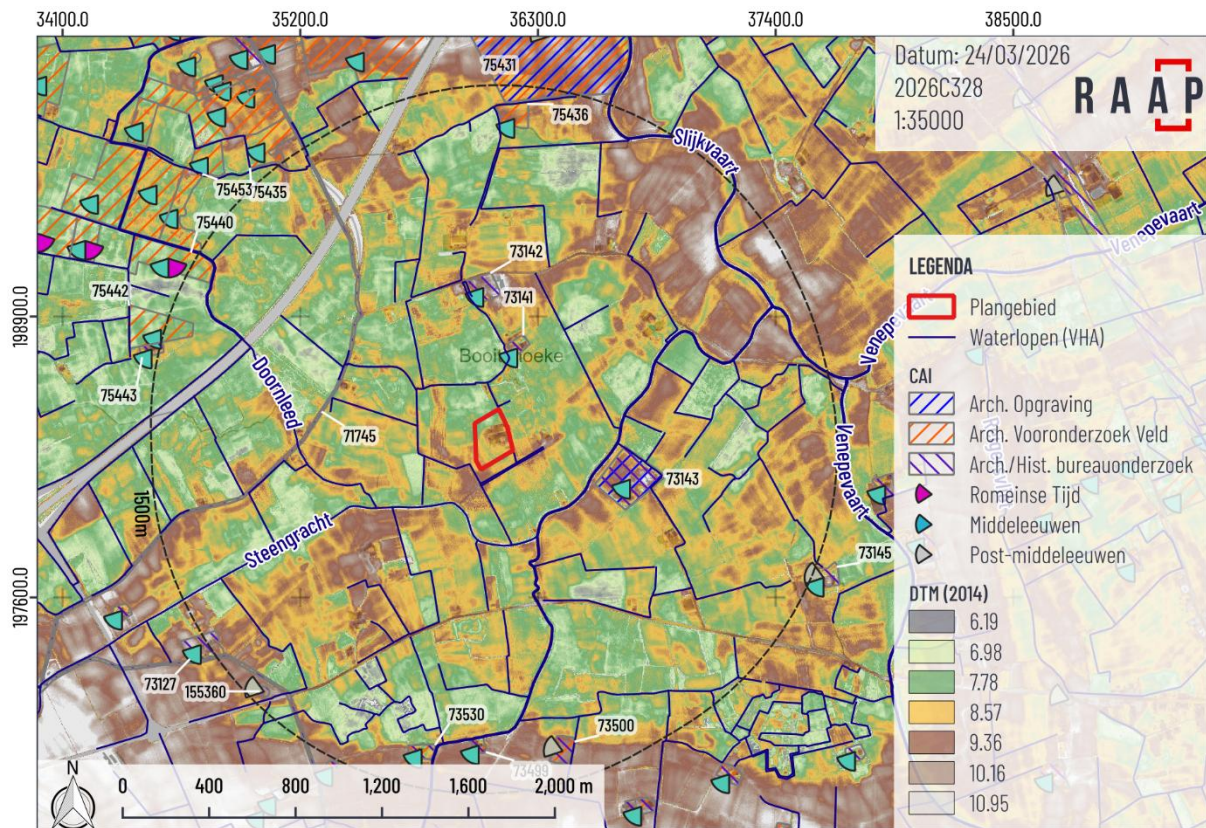
2.2.2 Archeologische gegevens

De archeologische gegevens zijn in eerste instantie verzameld via de CAI. In onderstaande lijst (tabel 4) worden de CAI-items opgesomd, gelegen in een straal van 1,5 km. De historisch relevante data worden in de volgende paragraaf besproken.

CAI ID	Locatie	Onderzoeksmethode	Beschrijving	Archeologische periode(s)
71745	Diksmuide	Archeologische veldkartering, erfgoedonderzoek	Reconstructie oude zeedijk op basis van toponiem 'Oude Zeedijkstraat'. Op basis van vermeldingen in de Annales Blandiensis wordt de aanleg ca. 1030 geplaatst. Echter afgezwakt door Karolingische vondsten aan zeezijde van de dijk	Volle middeleeuwen
73141	Pastoor Henri Scherpereelstraat 28 (Veurne)	Erfgoedonderzoek, kaartstudie	Sint-Audomaruskerk, voor het eerst vermeld als kapel in 1135	Volle middeleeuwen, late middeleeuwen
73142	Pastoor Henri Scherpereelstraat 32 (Veurne)	Erfgoedonderzoek	Hof ten Broecke	Late middeleeuwen
73143	's Heerwillems 10 (Veurne)	Archeologische opgravingen, erfgoedonderzoek	Groot Westhof was een uithof van de Sint-Niklaas-abdij te Veurne. Groeide uit tot groot landbouwbedrijf in 13 ^{de} eeuw.	Volle middeleeuwen
73499	Roesdammestraat (Veurne)	Archeologische veldkartering, erfgoedonderzoek	Mogelijke site met walgracht (prospectiethesis Avekapelle)	Late middeleeuwen
73500	Roesdammestraat (Veurne)	Archeologische veldkartering, erfgoedonderzoek	Mogelijke verdwenen bewoning (prospectiethesis Avekapelle)	18 ^{de} eeuw
73530	Avekapellestraat (Veurne)	Archeologische veldkartering, erfgoedonderzoek	Site met walgracht (prospectiethesis Avekapelle)	Late middeleeuwen
75436	Pervijzestraat (Veurne)	Archeologische veldkartering	Schelpenceramiek	Volle middeleeuwen
75440	Schoudervlietstraat (Koksijde)	Archeologische veldkartering	Handgevormd aardewerk, vroeg reducerend gebakken aardewerk, rood beschilderd aardewerk	Romeinse tijd, volle middeleeuwen
75442	Schoudervlietstraat (Koksijde)	Archeologische veldkartering	Concentratie aardewerk op de zuidzijde van het terrein. In verband met de walgrachtsite 't Schoudervliet 13de eeuw-15de eeuw	Volle middeleeuwen, late middeleeuwen
75443	Schoudervlietstraat (Koksijde)	Erfgoedonderzoek	't Schoudervliet, site met walgracht	Late middeleeuwen

Tabel 4. CAI-items in een straal van 1,5 km rond het plangebied.

Op basis van de CAI-gegevens zien we een duidelijk beeld van de bewoning in de streek uit de late middeleeuwen en nieuw(st)e tijd. Deze bewoning ontwikkelde zich op de recentste kleiafzettingen, die geënt kan zijn op een oudere voorganger. De afwezigheid van oudere vindplaatsen heeft zeker te maken met de lange afdekkingsgeschiedenis van de regio, en is wellicht geen weerspiegeling van de archeologische werkelijkheid. Het merendeel van de meldingen houdt enerzijds verband met resultaten van een prospectiethesis, en anderzijds met waarnemingen op historische kaarten, zogenaamde indicatoren. Tot op heden heeft erg weinig gravend onderzoek plaatsgevonden.

Figuur 16. Kaartweergave van CAI-items in de omgeving van het plangebied op het DTM en het GRB (AGIV, 2015a, 2024a; Agentschap Onroerend Erfgoed, 2025).

2.2.3 Historische gegevens

2.2.3.1 Algemene geschiedenis en ontwikkeling van Booitshoeke¹⁴

De gemeente Booitshoeke wordt voor het eerst vermeld als Boidenkinshoucke in 1186. Oudere sporen van bewoning kunnen echter niet uitgesloten worden. Het kathedraalkapittel van Ieper en het Sint-Walburgakapittel van Veurne waren tiende heffers van de parochie. Booitshoeke maakte deel uit van de Noordvierscare van Veurne. Men trof er de heerlijkheid 't Nieuwland aan. In 1659 werd de gemeente geplunderd door het Spaanse leger van graaf Merchin. Als kerkparochie maakte het tot 1566 deel uit van het bisdom Terwaan, aartsdekenij Vlaanderen, dekenij Nieuwpoort. Nadien maakte het deel uit van het bisdom Ieper tot 1801 en dan van het bisdom Gent.

2.2.3.2 18de -eeuws kaartmateriaal

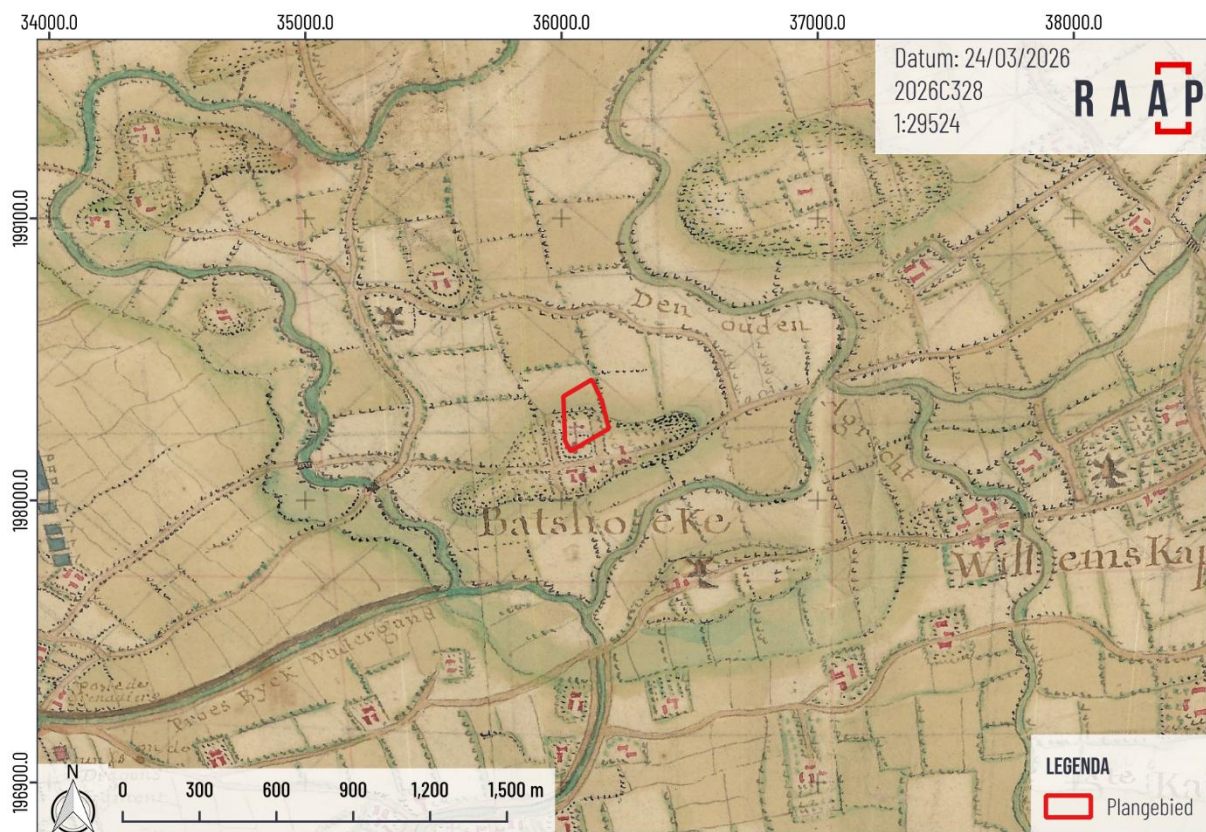
De Masse-kaart (1729-1730) en de kaart van Ferraris (1771-1777) geven over het algemeen een goed beeld op het plangebied en haar omgeving in de 18de eeuw. De Masse-kaarten kwamen tot stand in 1729-1730 toen de Franse ingenieurs-geografen Claude en Francois Masse het grensgebied tussen Frankrijk en de Zuidelijke Nederlanden in kaart brachten. Aanleiding voor deze kartering was de oorlog over de Spaanse troonsopvolging die tussen 1701 en 1713 in Europa woedde. Het conflict ging over wie het recht had op de troon, nadat de laatste telg kinderloos was gestorven. Frankrijk verloor hierbij een deel van zijn territorium, onder andere in West-Vlaanderen. De nieuwe grens vertoonde een ingewikkeld patroon met enclaves langs de grens. Voor Frankrijk was dat het excuus voor een kartering van de hele regio. De kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik is daarentegen wel gebiedsdekkend. Het werd opgesteld tussen 1771 en 1777 door de graaf De Ferraris. Het is een interessant document, omdat alle gebouwen ingemeten werden en ook de omgeving werd vrij waarheidsgetrouw opgetekend (rivieren, grachten, poelen, bossen, hagen, etc.). Er dient wel de

¹⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13969>

kanttekening gemaakt te worden dat de kaart vooral vanuit een militair standpunt opgetekend werd. De gebieden die in dat kader minder interessant waren, werden minder nauwkeurig ingemeten.

Op de Masse-kaart situeert het plangebied zich ter hoogte van de dorpskern van Booitshoeke, met mogelijks zelfs de kerk in het zuiden van het plangebied. Echter weten we op basis van recentere kaarten dat dit hoogstwaarschijnlijk te wijten is aan een misprojectie. Op de Ferrariskaart lijkt deze immers meer correct waarbij het plangebied zich situeert ter hoogte van akkerland met aan oostelijke zijde een hoeve en weiland. De bootshoekestraat en de Pervijzestraat ten noorden van het plangebied lijken hierbij reeds min of meer hun huidige verloop te volgen.

Rondom het plangebied wordt een agrarisch cultuurlandschap afgebeeld. Kleine percelen (bos, weiland, akkerland) worden omgeven door heggen en doorsneden met lanen en landwegen.

Figuur 17. Masse-kaart (1729-1730) met projectie van het plangebied (Onroerend Erfgoed & AGIV, 2017).

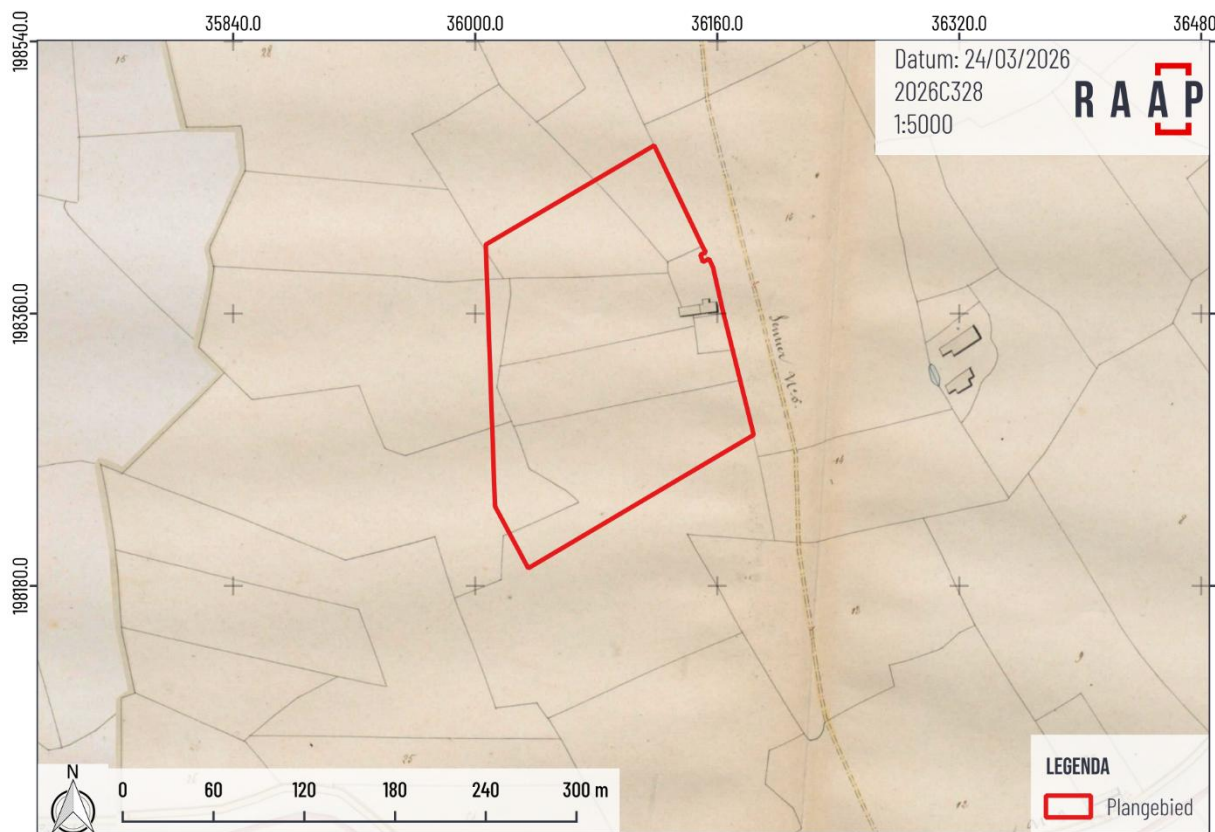

Figuur 18. Kaart van Ferraris (1771-1777) met projectie van het plangebied (KBR & AGIV, 2010).

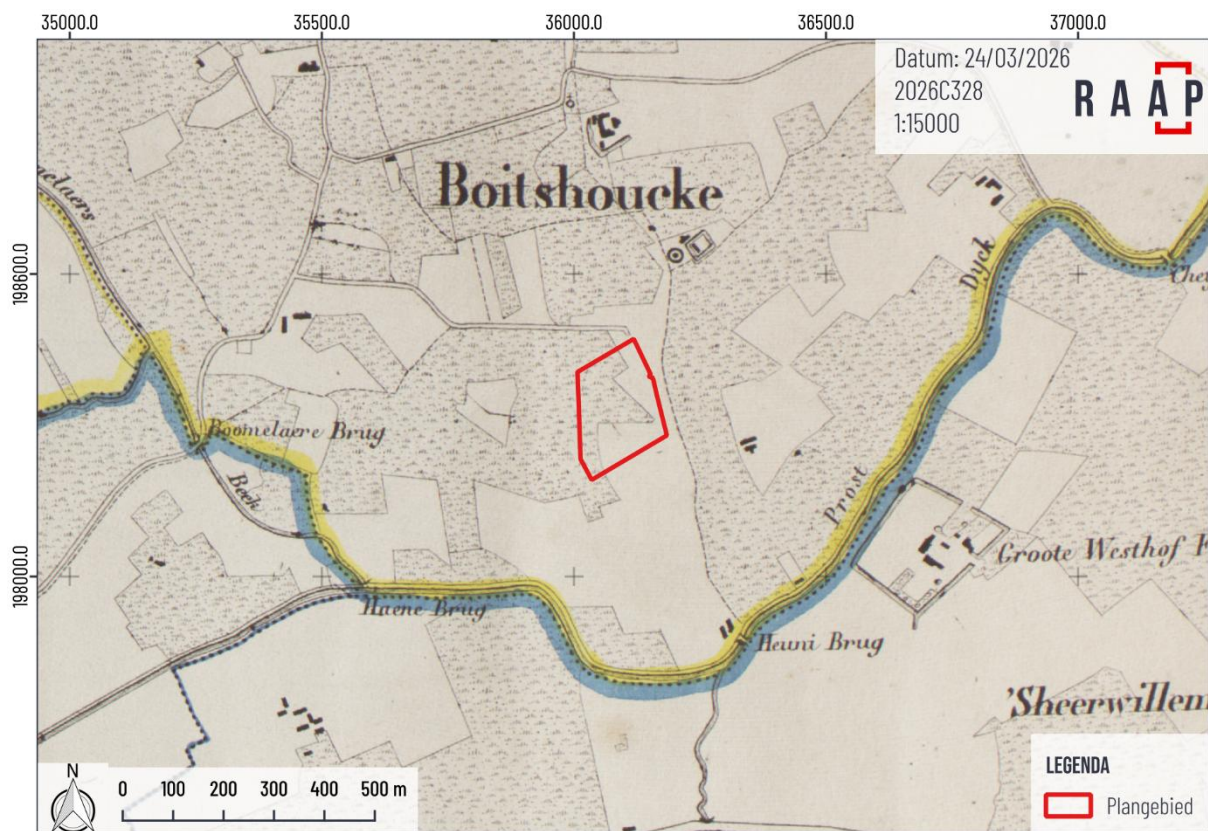
2.2.3.3 19de -eeuws kaartmateriaal

De kadastrale kaarten die tot de Atlas der Buurtwegen behoren, werden opgemaakt tussen 1843 en 1845 naar aanleiding van de uitvoering van een wet uit 1841. De bedoeling was een inventaris te maken van alle kleine wegen met openbaar karakter. Die Atlas der Buurtwegen (1843-1845) geeft samen met de topografische kaart van Philippe Vandermaelen (1846-1854) en de kadasterkaart van Phillippe-Christian Popp (1842-1879) een goed beeld over hoe het plangebied er in de 19de eeuw uitzag.

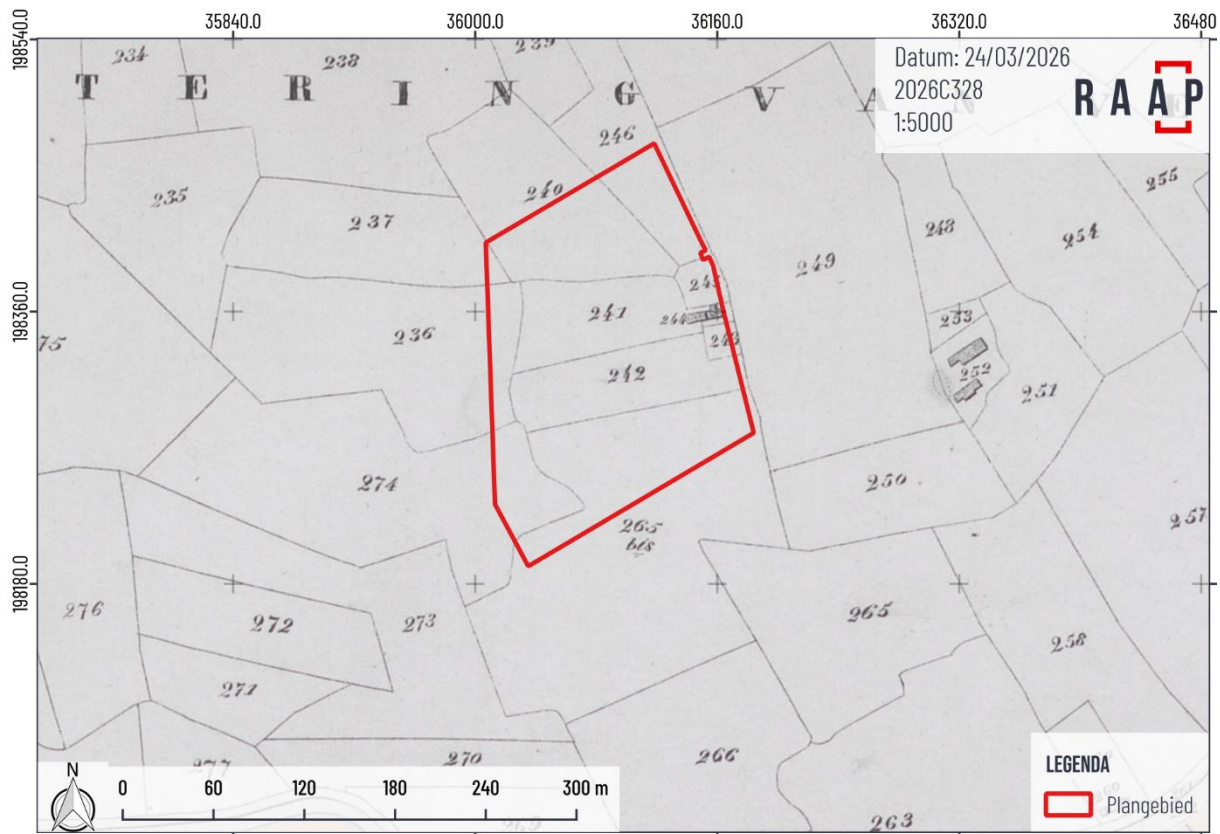
Relevant is opnieuw aanwezigheid van gebouwen binnen de grenzen van het plangebied en de inrichting van de percelen. Aan oostelijke zijde blijft een gebouw gekarteerd, waarschijnlijk een initiële hoeve van waaruit het huidige landbouwbedrijf werd uitgebreid.

Figuur 19. Atlas der Buurtwegen (1841) met projectie van het plangebied (AGIV & Provincie Antwerpen, 2014; AGIV & Provincie Limburg, 2014; AGIV & Provincie Oost-Vlaanderen, 2014; AGIV & Provincie Vlaams-Brabant, 2014; AGIV & Provincie West-Vlaanderen, 2014).

Figuur 20. Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met projectie van het plangebied (KBR & AGIV, 2018).

Figuur 21. Popp-kaart (1842-1879) met projectie van het plangebied (AGIV, 2010).

2.2.3.4 20ste en 21ste eeuw

Het plangebied bevindt zich op geruime afstand achter de Belgische frontlijn, die zich ter hoogte van de IJzer bij Diksmuide bevond. Bootshoeke bevond zich in het zogenoemde 'veilige' achtergebied van het Belgische front tijdens WO I. van hieruit werden troepen en materiaal aangevoerd naar de voorposten langs de IJzer, en het diende als rustpunt voor soldaten die afgelost werden uit de loopgraven. De oorlogsjaren drukten weliswaar hun stempel op het gehucht, al bleef de fysieke schade beperkter dan in de frontdorpen. Ter hoogte van het huidig plangebied leverde de studie van luchtfoto's en beschikbare loopgravenkaarten geen indicaties van gerelateerde infrastructuur.

Verschillende topografische kaarten en luchtfoto's geven de evolutie van het plangebied in de 20ste en 21ste eeuw weer. Op de oudste luchtfoto is de hoeve van op de historische kaarten zichtbaar, in het oosten van het plangebied. Vanaf de jaren 2000 zien we de hoeve uitbreiden, voornamelijk in westelijke richting, en moderniseren.

Figuur 22. Luchtfoto (1971) met projectie van het plangebied (AGIV, 2015b).

Figuur 23. Luchtfoto (1979-1990) met projectie van het plangebied (AGIV, 2018).

Figuur 24. Luchtfoto (2008-2011) met projectie van het plangebied (AGIV, 2015c).

Figuur 25. Luchtfoto (2013-2015) met projectie van het plangebied (AGIV, 2016).

2.2.4 Verstoringshistoriek

Op basis van het historisch kaartmateriaal en de orthofoto's uit de 20ste en 21ste eeuw kan gesteld worden dat het plangebied grotendeels in gebruik was als akker- en weiland. Het oostelijk deel is sedert lange tijd (18de eeuw) bebouwd door een hoeve. Deze kent vanaf de jaren 2000 een aanzienlijke uitbreiding naar westelijke zijde. De huidige stallen zijn gekend onderkelderd te zijn door middel van een mestkelder tot ca. 200 cm -mv.

2.3 ASSESSMENT

2.3.1 Archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de verzamelde gegevens is een archeologische verwachting opgesteld die inzicht geeft in de aard en ouderdom, (diepte)ligging en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten. Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Het meest markant zijn de verschillen tussen enerzijds jager-verzamelaars en anderzijds landbouwers.

2.3.1.1 Jager-verzamelaars

In de steentijd (paleolithicum t/m mesolithicum) leefden de mensen voornamelijk van jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Die zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en hadden tijdelijke woonplaatsen. Vindplaatsen uit de steentijd zijn in principe aanwezig op verschillende plekken in het landschap. Het type, de omvang en ouderdom van de vindplaats lijkt nauw verweven met de locatie in het landschap. Vaak, met name wanneer het bewoning betreft, situeren ze zich op hoger gelegen delen en in de nabijheid van water. Dit zijn gradiëntzones waar verschillende natuurlijke milieus en biotopen elkaar raken: plekken waar dus op korte afstand water en uiteenlopende voedselbronnen voor handen waren. Een belangrijke nuance bij dit gegeven is dat vindplaatsen niet enkel in gradiëntzones voorkomen maar dat er wel een grotere trefkans geldt in die zones.

Een tweede belangrijk aspect is de gaafheid van de bodem waarin dergelijke vindplaatsen voorkomen. Jager-verzamelaarsvindplaatsen bestaan voor het overgrote deel uit een spreiding van losse artefacten terwijl ingegraven structuren eerder uitzonderlijk zijn. Hun verticale spreiding is vaak beperkt. Wanneer (een deel van) de laag of horizont waarin ze voorkomen geroerd of verdwenen is, dan betekent dit dat de informatiewaarde van een dergelijke vindplaats over het algemeen sterk daalt.

Voor het plangebied geldt geen kans op het aantreffen van vindplaatsen van jager-verzamelaars aangezien de landschappelijke ligging van het plangebied en het ontbreken van steentijdindicatoren in de directe omgeving.

2.3.1.2 Sporenvindplaatsen

Sporenvindplaatsen worden in hoofdzaak gerelateerd aan archeologische periodes waarin mensen een sedentair bestaan leidden, zijnde vanaf het neolithicum (ca. 5300 v. Chr. - 2000 v. Chr.) tot heden. Voor het opstellen van een verwachtingsmodel van sporenvindplaatsen kan eveneens rekening gehouden worden met de landschappelijke context aangezien landbouwgronden bij voorkeur werden aangelegd op vruchtbare, goed gedraineerde gronden. Doorheen de tijd neemt het belang van dit aspect af omwille van steeds nieuwe landbouwtechnieken en onder invloed van socio- en geopolitieke veranderingen.

Aangezien dergelijke vindplaatsen zich kenmerken door ingegraven structuren, zijn ze minder fragiel van aard en kunnen ze zelfs in het geval van een gedeeltelijke versterking van het bodemprofiel nog voldoende informatiewaarde bevatten. Voor het plangebied geldt **vanaf het neolithicum tot en met de vroege ijzertijd een zeer lage verwachting**. Het landschap wordt in deze periode gekenmerkt door zoetwatermoerassen ten gevolge van een stijging van de zeespiegel, afgewisseld met verlandingsfasen waardoor oppervlakteen ontstaat. Dergelijke bodems zijn erg ongunstig voor het oprichten van een nederzetting.

Vanaf de **late ijzertijd en Romeinse periode** ontwikkelt het landschap zich van een zoetwatermoeras tot een actief waddegebied met slikken en schorren. Tijdens deze periode wordt het landschap dan ook terug aantrekkelijk voor bewoning. Hoewel de gekende **archeologische resten** voor deze periode **schaars** zijn, geven ze toch al een inkijk in de gebruiksgeschiedenis. De ontginning van het landschap in deze periode bestaat hoofdzakelijk uit veeteelt en veenwinning, en mogelijk ook zoutwinning. In samenhang met deze activiteiten lijkt het plausibel dat er ook bewoning in de omgeving aanwezig was.

Tijdens de **vroege middeleeuwen** was het gebied nog steeds onderdeel van een door getijden gedomineerd landschap. Vanaf deze periode begon men gebieden af te sluiten van het getijdengebied door ze te bedijken. Sindsdien werd er hier slechts komklei afgezet welke zorgde voor afdekking van het oudere loopniveau. Opnieuw ontbreken archeologische indicatoren in de omgeving, maar dit is eerder een vertekend beeld door de stand van het onderzoek. De **verwachting** op vindplaatsen uit deze periode is dus **niet uit te sluiten**. Door de afdekking door klei liggen eventuele vindplaatsen vermoedelijk vrij diep.

Vooraf in de late middeleeuwen kent het plangebied een toename in bewoning. Getuige zijn de talrijke omwalde hoeves rondom het plangebied, die mogelijk een vroegere voorganger kennen. De **archeologische verwachting op sporen uit de volle en late middeleeuwen is hierdoor vrij hoog**. Voornamelijk op hoger gelegen delen, met name ter hoogte van de opgevlude krekken, worden indicaties van bewoning verwacht, terwijl in de lager gelegen delen wellicht vooral exploitatiesporen en restanten van agrarische activiteit kunnen voorkomen.

Hoewel het plangebied is gelegen in de Westhoek, is door de ligging ver achter de Belgische frontlijn er slechts een beperkt potentieel op **WO I-restanten**. Op basis van de uitgevoerde desktopstudie is de densiteit aan eventuele structuren en/of vondstlocaties relatief laag en zeer gelokaliseerd. Door de aard van het onderzoek, zijnde slechts een bureaustudie, valt het echter nooit volledig uit te sluiten.

2.3.2 Impact van de geplande bodemingrepen en afweging aanvullend onderzoek

De geplande werken bestaan uit het deels slopen van bestaande stallen en het opnieuw oprichten alsook uitbreiden van deze. De vleesvarkenstal in het zuidwesten wordt verbouwd en brengt bijgevolg geen nieuwe verstoring teweeg. Daar net ten westen van komt een nieuwe biggenstal. Wel wordt ten zuiden van deze stallen twee biobedden voorzien met kelder van ca. 160 cm -mv. Tussen de stallen wordt een nieuwe betonverharding en steenslagverharding voorzien met respectievelijke verstoringsdiepte 30 en 50 cm -mv. In het noorden wordt de bestaande zeugenstal voorzien van een uitbreiding aan zuidelijke zijde. Hiertoe wordt een deel van de bebouwing gesloopt. Deze kent een mestkelder (200 cm -mv) die aan westelijke zijde niet opgevuld wordt maar gebruikt zal worden voor hemelwateropvang. In het noorden wordt nog een nieuwe dracht- en dekstal voorzien, eveneens met mestkelder tot 200 cm -mv. Daarrond tenslotte wordt eveneens steenslagverharding voorzien. Deze nieuwe stal wordt ook ontsloten met de wegenis aan oostelijke zijde door een betonverharding die van oost naar west centraal door het plangebied zal lopen.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de delen die zich situeren ter hoogte van geplande sloop geen nieuwe verstoring zullen teweeg brengen. Enkel de twee nieuwbouw stallen in het westen van het plangebied, de biobedden en de aangrenzende nieuwe verharding zullen mogelijks een impact hebben op potentieel aanwezige archeologische sporen en vondsten. Deze zone wordt geadviseerd voor verder onderzoek.

Figuur 26. Synthesekaart: Bodemingrepen geprojecteerd op het kadaster (AGIV).

2.4 SYNTHESE

Samenvattend heeft het bureauonderzoek tot de volgende resultaten geleid.

2.4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen kunnen als volgt beantwoord worden:

2.4.1.1 Ondergrond en landschapsgeschiedenis:

I. Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?

- a. Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- b. Welke geomorfologische processen zijn bekend?

De regio waarbinnen het plangebied zich situeert, wordt gedomineerd door poldergronden, de zogenaamde Middellandpolders. Het is een zeer dynamisch landschap met een zeer complexe geschiedenis. De bodems bestaan er uit een afwisseling van wadde-, poel- en kreekruiggronden, die in sommige gevallen tot op een zeker niveau reeds uitgeveend zijn.

II. Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?

Aangezien het om een zeer dynamisch landschap gaat, is het moeilijk te bepalen welke aardkundige eenheden archeologisch relevant zijn. Er zijn archeologische resten mogelijk vanaf de ploeglaag.

2.4.1.2 Archeologische resten:

III. Zijn er reeds gekende archeologische gegevens binnen en in de omgeving van het plangebied?

- a. Wat is de aard en ouderdom van gekende archeologische resten?

b. Wat is de conserveringsgraad en gaafheid van gekende archeologische resten?

Binnen het plangebied zijn nog geen gekende archeologische gegevens. De archeologische indicatoren rondom het plangebied zijn voornamelijk afkomstig uit een prospectiethesis. In die thesis werden archeologische oppervlaktevondsten gedaan vanaf de volle middeleeuwen. Voorts zijn verscheidene sites met walgracht te herkennen op historisch kaartmateriaal.

IV. Hoe kunnen ongekende archeologische resten zich manifesteren (sporen, vondstenconcentraties) en op welke diepte kunnen die worden aangetroffen?

- a. **Wat is de gespecificeerde verwachting (alsmede de verwachte conservering en gaafheid) ten aanzien van nog ongekende archeologische waarden in het gebied?**
- b. **Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik? Wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?**

Wat het paleo- en mesolithicum betreft, wordt door de landschappelijke ligging de verwachting als laag ingeschat. De verwachting aangaande relicten uit het neolithicum, de bronstijd en vroege ijzertijd wordt (zeer) laag ingeschat door de ongunstige landschappelijke factoren die het gebied overheersen. De ontginning van het landschap in de late ijzertijd en Romeinse periode bestaat hoofdzakelijk uit veeteelt en veenwinning, en mogelijk ook zoutwinning. In samenhang met deze activiteiten lijkt het plausibel dat er ook bewoning in de omgeving aanwezig was. De verwachting op vindplaatsen uit de vroege middeleeuwen is ondanks het onderzoekshiaat niet uit te sluiten. De archeologische verwachting op sporen uit de volle en late middeleeuwen is vrij hoog. Voornamelijk op hoger gelegen delen, met name ter hoogte van de opgevlude kreken, worden indicaties van bewoning verwacht, terwijl in de lager gelegen delen wellicht vooral exploitatiesporen en restanten van agrarische activiteit kunnen voorkomen. Hoewel het plangebied is gelegen in de Westhoek, is door de ligging ver achter de Belgische frontlijn er slechts een beperkt potentieel op WO I-restanten. Op basis van de uitgevoerde desktopstudie is de densiteit aan eventuele structuren en/of vondstlocaties relatief laag en zeer gelokaliseerd.

2.4.1.3 Impact van geplande bodemingrepen:

V. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

De geplande werken bestaan uit het deels slopen van bestaande stallen en het opnieuw oprichten alsook uitbreiden van deze. De vleesvarkenstal in het zuidwesten wordt verbouwd en brengt bijgevolg geen nieuwe verstoring teweeg. Daar net ten westen van komt een nieuwe biggenstal. Ten zuiden van deze twee stallen worden biobedden voorzien met een kelder die reikt tot 160 cm -mv. Daartussen wordt een nieuwe betonverharding en steenslagverharding voorzien met respectievelijke verstoringsdiepte 30 en 50 cm -mv. In het noorden wordt de bestaande zeugenstal voorzien van een uitbreiding aan zuidelijke zijde. Hiertoe wordt een deel van de bebouwing gesloopt. Deze kent een mestkelder (200 cm -mv) die aan westelijke zijde niet opgevuld wordt maar gebruikt zal worden voor hemelwateropvang. In het noorden wordt nog een nieuwe dracht- en dekstal voorzien, eveneens met mestkelder tot 200 cm -mv. Daarrond tenslotte wordt eveneens steenslagverharding voorzien. Deze nieuwe stal wordt ook ontsloten met de wegenis aan oostelijke zijde door een betonverharding die van oost naar west centraal door het plangebied zal lopen.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de delen die zich situeren ter hoogte van geplande sloop geen nieuwe verstoring zullen teweeg brengen. Enkel de twee nieuwbouw stallen in het westen van het plangebied, de biobedden in het zuiden en de aangrenzende nieuwe verharding zullen met hun minimale verstoringsdiepte van 30 cm -mv tot 200 cm -mv mogelijks een impact hebben op potentieel aanwezige archeologische sporen en vondsten. Deze zone, met een oppervlakte van 5.706 m², wordt bijgevolg geadviseerd voor verder onderzoek.

VI. Op welke manier kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

Niet van toepassing.

Indien er in zones waar geen aanvullend archeologisch onderzoek wordt geadviseerd toch archeologische resten worden aangetroffen bij de uitvoering van de werken dient er steeds een vondstmelding gedaan te worden.¹⁵ De melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht volgens artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

---

¹⁵ Procedure: een archeologische toevalsvondst dient binnen drie dagen gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, waarbij de vondst en haar vindplaats beschermd worden tot tien dagen na het vinden. De melding kan gemaakt worden via de website: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/vondstmeldingen/toevalsvondsten/formulier>.

3 BIBLIOGRAFIE

UITGEGEVEN BRONNEN:

ADMINISTRATEUR-GENERAAL (2022) *KAART GEBIEDEN WAAR GEEN ARCHEOLOGIE TE VERWACHTEN VALT, GGA*. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://ID.ERFGOED.NET/BESLUITEN/15023](https://id.erfgoed.net/besluiten/15023).

BATS, M., BASTIAENS, J. & CROMBÉ, P. (2006) PROSPECTIE EN WAARDERING VAN ALLUVIALE GEBIEDEN LANGS DE BOVEN-SCHELDE, CAI-PROJECT 2003-2004., IN *VIOE-RAPPORTEN 02, CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS CAI II "THEMATISCH INVENTARISATIE- EN EVALUATIEONDERZOEK*. VIOE, pp. 75-100.

BRION, M., DE GROOTE, K., VAN DE VIJVER, KATRIEN & LENTACKER, A. (2019) POST-MIDDELEEUWEN, IN DE GROOTE, K. & VAN DE VIJVER, M. (RED.) *AALTER WOESTIJNE. EEN GESCHIEDENIS VAN MEER DAN 5000 JAAR*. BRUSSEL: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (RELICTA MONOGRAFIEËN, 18).

CROMBÉ, P. & MEGANCK, M. (1996) RESULTS OF AN AUGER SURVEY RESEARCH AT THE EARLY MESOLITHIC OF VERREBROEK 'DOK', *NOTAE PRAEHISTORICAE*, 16, pp. 101-115.

DE GROOTE, K. (2014) *RELICTA MONOGRAFIEËN 1. MIDDELEEUWS AARDEWERK IN VLAANDEREN. TECHNIEK, TYPOLOGIE, CHRONOLOGIE EN EVOLUTIE VAN HET GEBRUIKSGOED IN DE REGIO OUDENAARDE IN DE VOLLE EN LATE MIDDELEEUWEN (10-16DE EEUW). DEEL I*. 2E DR. BRUSSEL: ONROEREND ERFGOED. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.VLAANDEREN.BE/PUBLICATIES/RELICTA-MONOGRAFIEËN-1-MIDDELEEUWS-AARDEWERK-IN-VLAANDEREN-TECHNIEK-TYPOLOGIE-CHRONOLOGIE-EN-EVOLUTIE-VAN-HET-GEBRUIKSGOED-IN-DE-REGIO-UDENAARDE-IN-DE-VOLLE-EN-LATE-MIDDELEEUWEN-10DE-16DE-EEUW](https://www.vlaanderen.be/publicaties/relicta-monografieen-1-middeleeuws-aardewerk-in-vlaanderen-techniek-typologie-chronologie-en-evolutie-van-het-gebruiksgoed-in-de-regio-oudenaarde-in-de-volle-en-late-middeleeuwen-10de-16de-eeuw).

DECKERS, J., DE KONINCK, R., BOS, S., BROOTHERAES, M., DIRIX, K., HAMBSCHE, L., LAGROU, D., LANCKACKER, T., MATTHIJS, J., ROMBAUT, B., VAN BAELEN, K. & VAN HAREN, T. (2019) *GEOLOGISCH (G3Dv3) EN HYDROGEOLOGISCH (H3D) 3D-LAGENMODEL VAN VLAANDEREN - VERSIE 3. STUDIE UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN: VLAAMS PLANBUREAU VOOR OMGEVING (DEPARTEMENT OMGEVING) EN VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ 2018/RMA/R/1569*. 2018/RMA/R/1569. VLAAMS PLANBUREAU VOOR OMGEVING (DEPARTEMENT OMGEVING). BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.DOV.VLAANDEREN.BE/INDEX.PHP/PAGE/GEOLOGISCH-3D-MODEL-G3DV3](https://www.dov.vlaanderen.be/index.php/page/geologisch-3d-model-g3dv3).

VAN GILS, M. & DE BIE, M. (2006) STEENTIJD IN DE KEMPEN. PROSPECTIE, KARTERING EN WAARDERING VAN HET LAAT-PALEOLITHISCH EN MESOLITHISCH ERFGOED., IN *VIOE RAPPORTEN 02. CAI - II: THEMATISCHE INVENTARISATIE- EN EVALUATIEONDERZOEK*., pp. 7-16.

GROENEWOUDT, B. J. (1994) PROSPECTIE, WAARDERING EN SELECTIE VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN: EEN BELEIDSGERICHT VERKENNING VAN MIDDELEN EN MOGELIJKHEDEN, IN *NAR 17*. AMERSFOORT: ROB.

MALHI, Y. (2017) THE CONCEPT OF THE ANTHROPOCENE, *ANNUAL REVIEW OF ENVIRONMENT AND RESOURCES*, 42(1), pp. 77-104. DOI: 10.1146/ANNUREV-ENVIRON-102016-060854.

PERDAEN, Y., WOLTINGE, I., DE LOECKER, D., VANDER CRUYSSSEN, M. & OPBROEK, M. (2018) *ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING BEVEREN - LPWW. EVALUATIERAPPORT FASE 2. INTERN RAPPORT BAAC VLAANDEREN*.

RYSSAERT, C., PERDAEN, Y., DE MAEYER, W., LALOO, P., DE CLERCQ, W. & CROMBÉ, P. (2007) SEARCHING FOR THE STONE AGE IN THE HARBOUR OF GHENT. HOW TO COMBINE TEST TRENCHING AND STONE AGE ARCHAEOLOGY., *NOTAE PRAEHISTORICAE*, 27, pp. 69-74.

STEVENSON, M. G. (1991) BEYOND THE FORMATION OF HEARTH-ASSOCIATED ARTIFACT ASSEMBLAGE, IN *THE INTERPRETATION OF ARCHAEOLOGICAL SPACIAL PATTERNING*. NEW YORK: SPRINGER SCIENCE + BUSINESS MEDIA.

TOL, A. J., VERHAGEN, P., BORSBOOM, A. & VERBRUGGEN, M. (2004) *PROSPECTIEF BOREN: EEN STUDIE NAAR DE BETROUWBAARHEID EN TOEPASBAARHEID VAN BOORONDERZOEK IN DE PROSPECTIEARCHEOLOGIE. RAAP-RAPPORT 1000*. AMSTERDAM.

VAN REMOORTER, O., DE MULDER, J. W. & BAEYENS, N. (2018) POTTEN EN PANNEN VOOR BRUGGE? DE EERSTE RESULTATEN VAN HET MIDDELEEUWS POTTENBAKKERSATELIER TE OEDELEM (BEERNEM, W.-VL.), *ARCHAEOLOGIA MEDIAEVALIS*, 41, pp. 234-238.

VERHULST, A. (1995) *LANDSCHAP EN LANDBOUW IN MIDDELEEUWS VLAANDEREN*. GENT: GEMEENTEKREDIET.

ONUITGEGEVEN BRONNEN:

4 LIJSTEN VAN OPGENOMEN FIGUREN EN TABELLEN

4.1 FIGUREN:

Figuur 1. Topografische kaart met projectie van het plangebied (OpenStreetMap, 2025).....	7
Figuur 2. GRB kaart met projectie van het plangebied en de betrokken percelen (AGIV, 2024a).....	7
Figuur 3. Recente luchtfoto met projectie van het plangebied (AGIV, 2024b).....	8
Figuur 4. Beslissingsboom, criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, (Agentschap Onroerend Erfgoed, 2019a).....	10
Figuur 5. Inplantingsplan van de geplande werken (bron: opdrachtgever).....	11
Figuur 6. Voorbeeld bijschrift figuur.....	12
Figuur 7. Vereenvoudigde weergave van geplande bodemingrepen, geclassificeerd volgens verstoringsdiepte en geprojecteerd op een recente orthofoto (AGIV, 2024b).....	12
Figuur 8. Chronologisch kader met de geologische en archeologische perioden (niet in verhouding).....	15
Figuur 9. Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied geprojecteerd op het GRB (DOV, 2002; AGIV, 2024a).....	19
Figuur 10. Quartair geologische profieltypenkaart met aanduiding van het plangebied geprojecteerd op het GRB (bron: DOV, 2019b; AGIV, 2024a).....	20
Figuur 11. Bodemkaart met projectie van het plangebied op het GRB (bron: DOV, 2017; AGIV, 2024a).....	21
Figuur 12. Digitaal Terreinmodel Vlaanderen (DTM) met aanduiding van het plangebied en de waterlopen (AGIV, 2015a; VMM, 2023).....	22
Figuur 13. Detailweergave van het DTM, met aanduiding van het plangebied en de hoogteprofiellijnen (AGIV, 2015a; VMM, 2023; AGIV, 2024a).....	23
Figuur 14. Hoogteprofielen (Geopunt, 2023).....	23
Figuur 15. Potentiële bodemerosiekaart met projectie van het plangebied (DOV, 2020; VMM, 2023; AGIV, 2024a).....	24
Figuur 16. Kaartweergave van CAI-items in de omgeving van het plangebied op het DTM en het GRB (AGIV, 2015a, 2024a; Agentschap Onroerend Erfgoed, 2025).....	26
Figuur 17. Masse-kaart (1729-1730) met projectie van het plangebied (Onroerend Erfgoed & AGIV, 2017).....	27
Figuur 18. Kaart van Ferraris (1771-1777) met projectie van het plangebied (KBR & AGIV, 2010).....	28
Figuur 19. Atlas der Buurtwegen (1841) met projectie van het plangebied (AGIV & Provincie Antwerpen, 2014; AGIV & Provincie Limburg, 2014; AGIV & Provincie Oost-Vlaanderen, 2014; AGIV & Provincie Vlaams-Brabant, 2014; AGIV & Provincie West-Vlaanderen, 2014).....	29
Figuur 20. Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met projectie van het plangebied (KBR & AGIV, 2018).....	29
Figuur 21. Popp-kaart (1842-1879) met projectie van het plangebied (AGIV, 2010).....	30
Figuur 22. Luchtfoto (1971) met projectie van het plangebied (AGIV, 2015b).....	31
Figuur 23. Luchtfoto (1979-1990) met projectie van het plangebied (AGIV, 2018).....	31
Figuur 24. Luchtfoto (2008-2011) met projectie van het plangebied (AGIV, 2015c).....	32
Figuur 25. Luchtfoto (2013-2015) met projectie van het plangebied (AGIV, 2016).....	32
Figuur 26. Synthesekaart: Bodemingrepen geprojecteerd op het kadaster (AGIV).....	35

4.2 TABELLEN:

Tabel 1. Administratieve gegevens.....	6
--	---

Tabel 2. Overzicht geplande bodemingrepen met weergave van de verstoringsdiepte ten opzichte van het maaiveld.....	12
Tabel 3. Administratieve gegevens bureauonderzoek	16
Tabel 4. CAI-items in een straal van 1,5 km rond het plangebied.	25

5 BIJLAGEN

Bijlagen bureauonderzoek 2026C328

- Bijlage 1. Afbakening van het plangebied (shp-bestand)
- Bijlage 2. Plannen van de opdrachtgever (pdf-bestand)